

دکلیفتن خلور دبرش اُواکونه

پلتنه: رحمت شاه فراز

Ketabton.com

لیکچر

6	خو خبرې تر خبرو
9	پېژندنه
10	الف) د ستراتیژیک تفکر اړوند خواکونه (STRATEGIC THINKING)
10	۱- تحلیلي (ANALYTICAL)
11	۲- متن محوري (CONTEXT)
12	۳- راتلونپاله (FUTURISTIC)
13	۴- تخیل (IDEATION)
14	۵- ټولونکی (INPUT)
15	۶- تعقل (INTELLECTION)
16	۷- زده کوونکی (LEARNER)
17	۸- ستراتیژیک (STRATEGIC)
18	ب) د اړیکو جوړونې اړوند خواکونه (RELATIONSHIP BUILDING)
18	۱- تطابق (ADAPTABILITY)
19	۲- اتصال (CONNECTEDNESS)
21	۳- وده ورکوونکی (DEVELOPER)

- 22 ۴- همدلي (EMPATHY)
- 23 ۵- هماهنگي (HARMONY)
- 24 ۶- راگڊوونڪي (INCLUDER)
- 25 ۷- فرد گرايي (INDIVIDUALIZATION)
- 26 ۸- مثبت گرايي (POSITIVITY)
- 27 ۹- رابط (RELATOR)
- 29 ج) د اغېز بنسڏنې اږوند ځواکونه (INFLUENCING)
- 29 ۱- فعال (ACTIVATOR)
- 30 ۲- امر (COMMAND)
- 31 ۳- افهام و تفهيم (COMMUNICATION)
- 32 ۴- سيالي (COMPETITION)
- 33 ۵- لوبوونڪي (MAXIMIZER)
- 34 ۶- خود اطمیناني (SELF-ASSURANCE)
- 35 ۷- اهميت (SIGNIFICANCE)
- 37 ۹- په نورو گرانښت (WOO – WINNING OTHERS OVER)
- 38 د) د سرته رسونې اږوند ځواکونه (EXECUTING)

- 38 ۱- لاسته راوړونکی (ACHIEVER)
- 39 ۲- ترتیبوونکی (ARRANGER)
- 40 ۳- اعتقاد (BELIEF)
- 41 ۴- ثبات (CONSISTENCY)
- 42 ۵- سنجیده (DELIBERATIVE)
- 43 ۶- ډیسپلین (DISCIPLINE)
- 45 ۷- تمرکز (FOCUS)
- 46 ۸- مسؤلیت (RESPONSIBILITY)
- 47 ۹- احیا کوونکی (RESTORATIVE)

خو خبرې تر خبرو

قاسم علي شاه په خپله يوه وينا کې د «کلیفتن څلوردېرش ځواکونو» په نوم د يوې سکالو يادونه وکړې او ورپسې زياته کړې، چې دغه څلوردېرش ځواکونه يې په خپل کتاب «اپني تلاش» کې مفصل تشریح کړي دي. د «کلیفتن ځواکونو» په هکله لومړی ځل د شاه صیب له خولې خبر شوم او بيا مې د هغه په کتاب کې ابتدايي اشنایي ورسره جوړه شوه. موضوع مې خوښه شوه، نو په زړه کې مې اراده وکړه، چې دغې موضوع ته په پښتو ژبه کې هم اړتيا شته او بايد وژباړل شي.

سره له دې چې قاسم علي شاه ياده موضوع په ډېر غوره ترتيب سره په خپل کتاب کې ځای په ځای کړې ده، خو د ترجمې يا ليکوالي په ډگر کې د قاسم علي شاه په اړه زه ډېر زيات ډاډمن نه يم او د شاه صیب په ځينو کتابونو کې له داسې خبرو سره مخ شوی يم، چې کله مې يې اصل کتلی، نو ډېر زيات توپير مې پکې محسوس کړی. مثلاً په همدې موضوع کې هم د دې په ځای چې د کلیفتن هر تيم (theme) يو ځواک يا استعداد وگڼي، د شخصیت کلمه يې ورته کارولې او هر تيم يې په داسې ډول تشریح کړی، گواکې د شخصیت يو ډول اوسي. له همدې امله زما زړه وو، چې دغه موضوع به پښتو ژبې ته ژباړم، خو پلټنه به پخپله پسې کوم او هڅه به کوم، چې د ډان کلیفتن خبره په دقيق ډول پښتو لوستونکو ته ورسوم.

خبره به نوره هم وغځوم. خو يو مهم ټکی دا دی، چې د قاسم علي شاه په باره کې زما پورتنی «بې اطمیناني» زما خپله مشاهده او مطالعه ده؛ ممکن بل څوک دغه نظر ډېر کلک رد کړي. او بله خبره دا ده، چې تر ننه پورې زه قاسم علي شاه ته د خپل فکري مشر او لارښود په سترگه گورم او له زړه ورته درناوی لرم. داسې ورځې به کمې وي، چې زه د قاسم علي شاه وينا وا نه ورم؛ او داسې ورځې خو ډېرې وي، چې په ساعتونو، ساعتونو د قاسم علي شاه ويناوې اورم او په خپل روح و روان يې ژور اغېز محسوسوم.

خو علمي کارونه دقت غواړي او زه په دغه برخه کې د عبدالشکور رشاد په هکله د هغې مشهورې شوې خبرې، چې مازې «بسم الله» به يې هم په يوه معتبر کتاب کې کتله، بيا به يې ليکله، ډېر زيات معتقد يم. البته د دې خبرې دا معنا نه ده، چې زما کار تېروتنې نه لري، بلکې هدف يوازې دا دی، چې دقت مې خوښ دی او تر خپله وسه دقت مراعتوم.

د دغې موضوع د ژباړې کار د يادې «بې اطمیناني» او د «خپلې پلټنې» د ارمان له امله همداسې پاتې شوه او څو مياشتې پرې تېرې شوې. خو پام مې هغه وخت ورو اووښته، چې په فيسبوک کې د استعدادونو او ځواکونو په اړه يوه ليکنه مخې ته راغله او له دې سره مې خپل پخوانی ارمان بېرته ذهن ته راغی. نو؛ دا ځل مې ورته نيت وټپه او پخپله مې «پلټنه» پسې پيل کړه.

له نېکه مرغه لومړی د گالوپ شرکت، چې ډان کلیفتن یې مشر دی، خپله ویبپاڼه مخې ته راغله، چې د کلیفتن څلوردېرش ځواکونه یې په ډېر مفصل، ساده او اسانه ژبه تشریح کړي وو. د دغې ویبپاڼې له لیدو وروسته مې احساس کړه، چې اوس کار اسانه شو.

خو ما نه غوښتل، چې کار مې دومره اسانه شي او ویبپاڼه مخې ته ونیسم او ژباړه یې پیل کړم. ومې ویل، چې له ځینو نورو ماخذونو هم باید استفاده وکړم او دغه موضوع له ډېر تفصیل او معلوماتو سره را ټوله کړم.

په دې اساس، د هر ځواک د پېژندنې لپاره مې د (gallup.com) ویبپاڼې لټنه پېژندنه را وژباړله. ورسره د دغه ځواک د بڼې معرفي په موخه یادې ویبپاڼې دا هم لیکلي وو، چې که چېرته یو ټیم یا استعداد په یوه شخص کې موجود وي، هغه د خپل ځان په اړه څه ډول څرگندونې لري. له ویبپاڼې مې دا برخه هم را وژباړله؛ چې دا له قاسم علي شاه سره زما د کار لومړنی تفاوت دی.

قاسم علي شاه هم تر ډېره پورې د ځواکونو پېژندنه له همدې ویبپاڼې څخه ژباړلې او ځینې زیاتونې یې هم پکې کړې دي. خو یو نوښت یې دا کړی دی، چې له یوه ځواک څخه برخمن شخص ته یې ځینې مشورې هم لیکلي، بله دا چې، دا یې هم ښودلي، چې له یوه ځانگړي ځواک څخه برخمن شخص ته کوم مسلکونه ډېر مناسب او وړ دي. ما چې د قاسم علي شاه کتاب مطالعه کړی وو او دغه نوښت یې ذهن ته راغی، بېرته شاه صیب ته ور ستون شوم او د هغه قیمتي مشورې او د مسلکونو وړاندیزونه مې کټ مټ ترې را وژباړل.

له قاسم علي شاه سره زما د کار تفاوت، هغسې چې یوه بېلگه یې پورته هم تېره شوه، یوازې په دقت کې نه دی، بلکې په محتوا کې هم دی. ډان کلیفتن خپل څلوردېرش ځواکونه په څلورو لویو او عمومي کټگوریو وېشلي، چې شاه صیب په خپل کتاب کې دغه وېش نه دی مراعت کړی او ټول ټیمونه (themes) یې تر عمومي عنوان لاندې ځای کړي. په دې سربېره، ډان کلیفتن هرې کټگورۍ ته یو، یو رنگ ځانگړی کړی، چې سره له دې چې په چاپي کتابونو کې د رنگونو مراعت د بازاری تقاضاوو له مخې لږ ستونزمن وي؛ خو دا چې زما کتاب په انلاین بڼه خپرېده، نو ما د ځواکونو رنگونه هم استعمال کړل؛ چې په ظاهري لحاظ دا هم له قاسم علي شاه سره زما د کار یو تفاوت گڼل کېدلی شي.

د دې ټولو اړخونو په خوا کې یوه لویه ستونزه د څلوردېرش ټیمونو یا ځواکونو د اصطلاحاتو یا نومونو ژباړه وه. قاسم علي شاه چې د هر ټیم د کلمې کومه ژباړه کړې، تر ډېره مفهومي ژباړه ښکاري؛ خو زما زړه وو، چې د هر ټیم لپاره داسې معادل پیدا کړم، چې د یو چا لپاره یې زدکړه او یا په خبرو کې یادونه او استفاده اسانه وي؛ او هم و دې شي، چې د دغې برخې د فني اصطلاحاتو په توگه مشهور شي.

د دې کار لپاره مې دغه ځواکونه په دري او عربي ژبو ولټول. له نېکه مرغه، په دواړو ژبو کې مې یوه، یوه ډېره گټوره ویبپاڼه وموندله. د دري ژبې له ویبپاڼې (behtarinekhod.com) څخه مې نه یوازې د ټیمونو د معادل

لپاره گټه واخيسته، بلکې له يوې خوا مې که ډېرې مهمې او ارزښتناکې خبرې ترې را وژباړلې، نو له بلې خوا مې د ځينو خبرو د وضاحت لپاره هم استفاده ترې وکړه.

د عربي ژبې ويبپاڼې (doublevisit.co) که څه هم د معادلونو په برخه کې کومه مرسته راسره ونه کړه، خو يو عمومي تصور او انځور مې ترې واخيسته. وجه يې دا وه، چې په عربي ژبه کې هم د تيمونو د معادل په توگه مفهومي ژباړه را وړل شوې وه، چې مفهومي ژباړه په خپل ځای گټوره ده، خو هغه مقصد يې نه پوره کاوه، چې ما په خپل زړه کې درلوده. که په انگليسي کې يوه کلمه کارول شوې وي او تا د معادل په توگه يوه جمله ورته ليکلې وي، نو زما په نظر د مقالې په منځ کې خو به ستونزه ونه لري، خو که نوم يا فني اصطلاح وي، بيا به مو ډېره خوندوره ژباړه نه وي کړې!

يو څرگنداوی دې وشي، چې زما معادل هم د کره پښتو لغتونه نه دي او حتی په ارادي ډول مې دا هڅه هم نه ده کړې، چې د کره پښتو معادل ورته ولټوم، بلکې دري او عربي کلمې مې هم ورته را پور کړې او تر خپل هدف پورې د رسېدو پوره، پوره کوشش مې کړی.

وروستی يادونه دا چې، زه دغې رسالې ته د چاپ هېڅ ډول اراده نه لرم او غواړم، تر لوستونکو پورې وړيا ورسېږي؛ په دې اساس، دغه رساله هر وخت د اصلاح، زياتونو او سمونو لپاره د لاسرسي وړ ده او له همدې مخې، زه به تل د درنو لوستونکو، د دغې څانگې د علمي اشخاصو، مسلکي ژباړونکو او څېړونکو نظرونو، نيوکو او لارښوونو ته سترگې په لار يم!

ستاسو،

رحمت شاه فراز

پېژندنه

امريکايي ارواپوه، ليکوال، څېړونکی او کارپنځگر ډونالډ کليفټن د فبروري په څلورمه، ۱۹۲۴ز کال نړۍ ته راغی. دی چې په ډان کليفټن هم مشهور دی، له ۱۹۵۰ څخه تر ۱۹۶۹ کلونو پورې يې د ارواپوهنې په برخه کې د تدريس کارونه پرمخ وړل.

ډان له دوهم نړيوال جنگ څخه وروسته د انسانانو د استعدادونو په تړاو څېړنه او پلټنه پيل کړه او د کليفټن د استعداد يابي په نوم يې يو ازمايښت رامنځته کړ، چې له خلکو سره يې د خپلو استعدادونو په پېژندلو کې مرسته کوله. په ياد ازمايښت کې شاوخوا دوه ميليونه کسان تر څېړنې لاندې ونيول شول او په پايله کې يې ۳۴ ځواکونه تشخيص کړل. له دې اړخه، ډان کليفټن ته د ځواکونو د ارواپوهنې پلار هم ويل کېږي.

دغه ځواکونه، چې وروسته په «څلوردېرش کليفټن ځواکونو» مشهور شوو، په څلورو لويو کټگوريو يا ساحو وېشل شوي دي.

له عمومي اړخه، ياد ځواکونه يا تيمونه (themes) يو ساده خو مهم فکتور راته روښانه کوي او هغه دا چې د يوه ځانگړي انسان لپاره څه شی تر ټولو صحيح او مناسب دي.

خو هر ځواک په فردي بڼه بيا دا راته ښيي، چې يو انسان په کومه برخه کې تر ټولو ډېر تکړه او په کومو برخو کې د نورو مرستې ته اړتيا لري.

دغه ځواکونه، هغسې چې تر ډېره انگېرل کېږي، د شخصيت مختلف ډولونه نه دي؛ بلکې له يوه اړخه د انسان ځانگړنې يې هم گڼلې شو او د دې شي، چې په يوه انسان کې له څلوردېرشو ځواکونو څخه گڼ ځواکونه موجود وي. د شخصيت ډولونه، مثلاً درون گرا يا بيرون گرا، دوه داسې متضاد ډولونه دي، چې په يوه وخت کې په يوه انسان کې نه شي ځايېدلی، خو د کليفټن ځواکونه په دې ډول نه دي او يو انسان ممکن گڼ ځواکونه ولري.

د کليفټن ځواکونه لاندې څلور عمومي کټگورۍ لري:

الف) د ستراتيژيک تفکر اړوند ځواکونه

ب) د اړيکو جوړونې اړوند ځواکونه

ج) د اغېز بندنې اړوند ځواکونه

د) د سرته رسونې اړوند ځواکونه

الف) د ستراتیژیک تفکر اړوند ځواکونه (Strategic Thinking)

۱- تحلیلي (Analytical)

تحلیلي تیم یا ځواک مو نور خلک ننګوي او ترې غواړي چې: «په ثبوت یې ورسوه. راته وښی، چې ولې هغه څه رښتیا دي، چې ته یې ادعا کوي.» د دغه ډول پوښتنو او گروپونو په وړاندې ممکن ځینې دې پایلې ته ورسېږي، گڼې د هغوی ارزښتناکو تیوريو خپل زور بایللی دی او نور د له منځه تلو په حال کې دي. خو ستاسو اصلي موخه هم بالکل همدا وي. تاسو له زړه څخه نه غواړئ، چې د نورو خلکو د نظریاتو ماڼۍ ور ښکته کړئ، بلکې ټینګار مو یوازې په دې وي، چې د هغوی تیوري باید سالمې او درستې وي. تاسو خپل ځان له عیني عینکو گورئ او له یوه شي سره خپل زړه نه تړئ. معلومات او ډیټا مو خوښېږي، په دې چې ډیټا صحیح یا غلطه کېدلې شي او عیني بڼه لري. معلومات خپله اجنډا نه لري. د دغې ډیټا په مټ، تاسو د شیانو او پدیدو په اړیکو او نقشو پسې گرځئ. تاسو غواړئ، پوه شئ، چې یوه نقشه یا پېټرن په څه ډول بله نقشه اغېزمنوي. په څه ډول له یو بل سره اړیکه جوړوي؟ پایلې یې څه راوځي؟ آیا دغه پایله له مطرح شوې تیوري یا پېښ شوي حالت سره موافقه ده او که نه؟ دغه ټولې ستاسو پوښتنې دي. تاسو له پدیدو او ښکارندو تر هغو پورې پوستکی اړوئ، تر څو یې اصلي علت یا علتونه را څرگند شي. نور خلک تاسو ته د منطقي او دقیق انسان په سترګه گوري او وخت په وخت خلک درته راځي او خپل «خیال پلاوونه» یا «گډوډ فکرونه» ستاسو د دقیق او منطقي ذهن مخې ته رږدي. له تاسو دا تمه وي، چې ستاسو تجزیه تونده او غندونکې نه وي. که نه نو؛ خلک ممکن خپل «خیال پلاوونه» ستاسو په مخکې له بیانولو ډډه وکړي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زما تگلاره منطقي او عیني تگلاره ده. - زه د فکر کولو لپاره وخت ته اړتیا لرم. - زه له ډیټا او فکتونو سره مینه لرم. - زه له هغو شیانو کرکه لرم، چې په ثبوت نه رسېږي یا نه شي رسېدلی. - زه په احساساتي مسایلو کې بې پرې تفکر وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې دنده ولټوئ، چې څېړنې او پلټنې ته ډېره اړتیا لري.
- ★ د معلوماتو د ترلاسي او څېړنې لپاره یوازې هغه کتابونه، ویبپاڼې او رسالې در وگورئ، چې مستندې وي.
- ★ منطقي شناند ملگري جوړ کړئ، تر څو د خپل مزاج له خلکو څخه د کره معلوماتو له ترلاسي او هغو سره له شریکولو یې خوند واخلي.
- ★ وخت په وخت په داسې کورسونو کې گډون وکړئ، چې ستاسو معلومات ورسره زیات شي او منطقي رویه مو وغوړېږي.
- ★ په دفتر یا سازمان کې مو چې د کومو کارمندانو له تحلیلي او تجزیوي کارونو سره ډېره رازشه درشه وي، تاسو یې په کارونو کې لاسنیوی وکړئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

د بازارموندنې متخصص، مالي محاسبه، طبي تحليلونه، د کتابونو ارسالو تدوين، د گواښونو مدیریت...

۲- متن محوري (Context)

تاسو تېر ته ور ستېږئ. تاسو تېرمهال ته په دې وجه سر ور ایسته کوئ، چې همالته ستاسو ځواب پروت دی. تاسو په اوسمهال د پوهېدو لپاره شاته گورئ. ستاسو د لید له زاویې اوسمهال بې ثباته او د ناسازه غرونو یوه مبهمه نغمه ده. تاسو خپل ذهن تېر مهال ته ستوئ، په دې چې دا هغه مهال وو، چې پلانونه د جوړېدو په حال کې وو او په هماغه ځای کې تاسو د اوسمهال ثبات وینئ. تېرمهال تر اوسمهاله ساده وو. تېرمهال د نقشو یا طرحو وخت وو. تاسو چې شاته وگورئ، نو تاسو وینئ، چې د اوسمهال ټوله نقشه مو مخې ته راڅرگندېږي. تاسو دې حقیقت ته رسېږئ، چې ابتدایي اهداف او موخې څه وې. دغه نقشې او موخې تر دې مهاله پورې دومره گډې وې او نامنظمه شوې وې، چې هیڅ د پېژندو وړ نه وې، خو ستاسو د «متن محوري» تیم یا ځواک دغه نقشې بېرته را ژوندی کوي. دغه پوهه په تاسو کې باور ته لاره جوړوي. اوس چې ستاسو تمرکز پاشلی نه دی، تاسو تر پخوا ښه تصمیمونه نیسئ، په دې چې اوس تاسو بنسټیز جوړښتونه او ساختار وینئ. تاسو له دې امله یو ډېر ښه همکار جوړېږئ، چې تاسو په دې پوهېږئ، چې ستاسو همکاران په څه ډول تر اوسني وضعیت را رسېدلي دي. بله دا چې تاسو د راتلونکي په اړه لا ډېر هوشیارېږئ، په دې چې تاسو هغه تخمونه لیدلي شئ، چې په ماضي کې کرل شوي وو. تاسو چې کله له نویو خلکو او نویو حالاتو سره مخ شئ، نو له هغوی سره د بلدتیا لپاره لږ وخت ته اړتیا لرئ، خو پکار ده چې ځان ته دغه وخت ورکړئ. تاسو باید د پوښتنو لپاره ځان منظم کړئ او طرحې را برسېره کړئ، په دې چې حالات چې هر ډول وي، که تاسو طرحې نه وي لیدلي، تاسو په خپلو تصمیمونو کې ډېر باوري نه شئ کېدلی.

د ځان په تړاو بې څرگندونې:

- زه خپلو پخوانیو همکارانو او تېرو پېښو ته د ارزښت په سترگه گورم. - زه د بحثونو او پرېکړو لپاره اړوند بگراؤنډ (زمینې) ته اړتیا لرم. - زه له تېر مهال سره مینه لرم. - زه د ماضي له هېرولو کرکه لرم. - زه کره خاطرې او ارزښتناک اثار وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ ستاسو لپاره داسې مسلک غوره دی، چې د ماضي اعداد او شمېرې پکې ډېرې تحلیل و تجزیه کېږي.
- ★ د ماضي یادونه، مثلاً تصویرونه، لیکنې او داسې نور ټول کړئ، ترڅو وهڅېږئ.
- ★ تاریخي ناولونه، خپل ژوندلیکونه، ژوندلیکونه او داسې نور ولولئ. د تاریخ مطالعه د اوسمهال په غوره پوهاوي کې مرسته درسه کوي.

- ★ په دفتر کې مو که ستونزه راشي، نو خپل ملگري وهڅوئ، چې پخوانی دوسیې او تاریخ ور مطالعه کړي. ورته ووايئ، چې د یوې دوسیې د تاریخ مطالعه د هغې دوسیې په پوهاوي کې ډېره زیاته مرسته درسه کولی شي.
- ★ د سازمان د غړو د هڅونې او تشویق لپاره د ماضي د بریالیتوب کیسې او غیرعادي پېښې ورته بیان کړئ. په دې ډول په هغوی کې د کار جذبې را بیدارېږي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

ښوونکی، مؤرخ، د موزیم لارښود، د مستندو فلمونو پروډیوسر، ژورنالیست، د لرغونو اثارو متخصص، د لرغونو نایابه توکو کاروبار...

۳- راتلونپاله (Futuristic)

«ښه به نه وي، که...» تاسو داسې شخص یاستئ، چې لرې، لرې افقونو ته مو سترگې رسېږي. راتلونکی ستاسو لپاره په زړه پورې دی. تاسو راتلونکی دومره واضح لیدلی شئ، لکه په مخامخ دېوال چې درته انځور شوی وي، او دغه مفصل او واضح انځور تاسو په مخ ورکښوي او د سبا په لوري مو ورکاږي. د دغه انځور دقیقه محتوا ستاسو په نورو ځواکونو او لېوالتیاوو پورې تړلې ده - مثلاً یو بهتر تولید انځوروی، یا یو بهتر ټیم، یو بهتر ژوند، یا بهتره نړۍ جوړوئ - خو دغه انځور تل تاسو ته د یوې انګېزې او محرک حیثیت لري. تاسو خوب لیدونکي یاستئ او دا وینئ چې څه به کېږي او له دې خوبونو خوند وکیف اخلي. هغه وخت چې اوسمهال ډېر زیات ناهیلی کوونکی او شاوخوا خلک مو ډېر زیات پراګماتیک چلند کوي، تاسو د راتلونکي په اړه خپل لرلیدونه پنځوئ او دغه لرلیدونه تاسو ته انرژي درېښي. دغه لرلیدونه نورو ته هم انرژي ورکولی شي. په اصل کې ډېری وختونه خلک تاسو ته راځي، تر څو تاسو ورته د راتلونکي په تړاو خپل لرلیدونه بیان کړئ. دوی یو داسې انځور غواړي، چې د دوی بصیرت ډېر کړي او په نتیجه کې یې مورال لوړ شي. تاسو د دې وړتیا لرئ، چې دغه انځور ورته رسم کړئ. تمرین وکړئ. خپل الفاظ په ډېر غور انتخاب کړئ. د راتلونکي په تړاو انځور د امکان تر بریده واضح وپنځوئ. خلک به په هغه امید پورې خپل ځانونه وتړي، چې تاسو یې ورته انځوروی.

د ځان په تړاو یې څرګندونې:

- زه له راتلونکي سره لېوالتیا لرم. - ماته باید فرصتونه برابر شي، تر څو په هغه راتلونکي وغږېږم، چې زه یې وینم. - زه له خوبونو څخه له ترلاسه شوي انګېزې سره مینه لرم. - زه پر اوسني وضعیت باندې له قناعت څخه کرکه لرم. - زه وړاندوینې، پېښې بڼې او پیش عکاسي وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ ستاسو لپاره داسې مسلک غوره دی، چې تاسو ته د راتلونکي په تړاو د خپل لرلید د بیانولو فرصت درکوي.

- ★ داسې کسان ولټوئ، چې ستاسو د پيش بينی صلاحيت درک کولی شي. دغه خلک ستاسو له لرليد سره سم ستاسو د هڅونې ذريعه گرځېدلی شي.
- ★ له داسې کسانو لرې اوسئ، چې ستاسو لرليد او د راتلونکي د ليدلو صلاحيت مو نه شي درک کولی. دغه خلک به مو په خبرو پورې خاندي او «احمقانه ډوزې» به يې گڼي. له دغه ډول اشخاصو سره ناسته مو ناهيلي کولی شي. ستاسو دغه وړتيا ډېره ځانگړې ده او ډېر کم خلک له دې ځانگړنې برخمن وي.
- ★ د دې لپاره چې خپل لرليد په حقيقت بدل کړئ، له «فعال» شخص څخه مرسته وغواړئ، ځکه چې دغه خلک د عمل پاچاهان وي. له دغه ډول خلکو سره ملگرتيا مرسته درسه کولی شي، چې د خپل عمل په مټ خپل لرليد (خوب) مو په حقيقت واړوئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

وينا او سيمينارونه جوړول، ليکوالي/تصنيف و تاليف، سياست، د اعلاناتو مديريت، مخترع يا ساينسپوه...

۴- تخيل (Ideation)

تاسو له نظرياتو (اندونو) سره مينه لرئ. نظريه څه شی ده؟ نظريه يو تصور دی، چې د پېښو تر ټولو ښه توجیه او تشریح وړاندې کوي. تاسو هغه مهال ډېر زيات خوشالېرئ، چې کله تر يوې مغلقې پديدې لاندې هغه ساده او واضح تصور کشف کړئ، چې د پديدو اوسنی وضعیت درته روښانولی شي. نظريه يوه اړيکه ده. تاسو داسې ذهن لرئ، چې تل د اړيکو په لټون کې وي، او له همدې امله هغه مهال ستاسو لهوالتيا را پارېري، چې کله ځينې ناهمغره پديدې د يوې مبهمې اړيکې په واسطه له يو بل سره تړاو پيدا کوي. ايډيا د ننگونو په تړاو نوی ليدلوری دی. تاسو هغه نړۍ، چې مور ټول يې پېژنو در اخلئ، په بل مخ يې اړوئ، تر څو له يوې نا آشنا خو وينسونکې زاويې يې وليدلئ شو. تاسو له نظرياتو سره مينه لرئ، په دې چې نظريات خورا عالي دي، په دې چې نظريات نوي دي، په دې چې د پديدو روښانونکي دي، په دې چې له يو بل سره تکر لري، په دې چې عجيب و غريب دي. د دې ټولو علتونو له مخې، هر کله چې تاسو له يوې نوې نظريې سره مخ کېرئ، د انرژۍ يوه درنه څپه ستاسو په درون کې موجونه وهي. نور خلک ممکن تاسو نوښتگر، يا رښتوني يا فکري او يا حتی ځيرک وبولي. و دې شي، چې تاسو دغه ټولې ځانگړنې ولرئ. څوک په يقين سره ويلی شي؟ خو يو شی چې تاسو يې په اړه يقيني ياستئ، دا ده، چې نظريات هيچان راوړونکي دي. او ډېری وختونه همدا هيچان درته بسنه کوي.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- پر ما د نوښت او ابتکار گواښ او گونگتيا هېڅ اغېز نه کوي. - زه له بنديزونو او محدوديتونو پرته، د نيو امکاناتو د کشف لپاره ازادي ته اړتيا لرم. - زه د يوه تازه او نوي شي له وړاندې کولو سره مينه لرم. - زه له داسې کار نه کرکه لرم، چې پخوا ترسره شوی وي. - زه نوي او تازه ليدلوري وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته خو مشورې:

- ★ داسې مسلک غوره کړئ، چې پر نویو نظریاتو د کار کولو فرصت پکې ترلاسه کړئ.
- ★ ستاسو خلق ژر تنگبږي، د همدې لپاره تل په خپل ژوند کې واړه، واړه تغیرات راولئ. په دې ډول به همپس متحرک یاستئ.
- ★ د خپل ځان د بهرني لپاره په نویو نظریاتو غور وکړئ. دا ستاسو فطري وړتیا ته وده ورکوي او گټورتیا مو زیاتوي.
- ★ هره ورځ خو شېبې مطالعه وکړئ. مطالعه مو نه یوازې معلومات زیاتوي، بلکې د نورو له نظریاتو او تجرباتو سره هم اشنا کېږئ. په دې سره مو په نظریاتو کې وسعت راځي.
- ★ خپل نظریات تل له ملگرو سره یاد کړئ. په دې ډول مو نظریات ښه کېږي او که کومه ستونزه ولري، د هغې ختمول اسانېږي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

بازارموندنه، ژورنالیزم، د تولیداتو ډیزاین یا تولید پنځونه، اعلانات، پلان جوړونه...

۵- ټولوونکی (Input)

تاسو لټونکي، پلټونکي او کنجکاوي یاستئ. تاسو شیان ټولئ. امکان لري، معلومات ټول کړئ - لکه الفاظ، فکتونه، کتابونه او ویناوې - او یا ممکن لمسي شیان جمع کړئ، لکه شاپرکونه، د بیس بال کارتونه، پلاستيکي نانځکې، او یا انځورونه. تاسو چې هر څه ټولئ، د ټولو لامل یې دا دی، چې تاسو ورسره دلچسپي لرئ. او ستاسو ذهن داسې دی، چې ډېر زیات شیان ورته د دلچسپي وړ دي. ستاسو لپاره نړۍ جالبه او هیسودونکې ده، په دې چې تنوع او پېچلتیا یې لایتناهي ده. که تاسو ډېره مطالعه کوئ، نو ضرور نه ده، چې د خپلو تیوریانو د بهرني او صیقل کولو لپاره دا کار کوئ، بلکې په خپل ارشيف کې د معلوماتو د زیاتوالي لپاره یې کوئ. که تاسو سفر کوئ، وجه یې دا ده، چې هر نوی موقعیت په خپله غېږه کې ستاسو لپاره نوي اثار او حقایق لري. دغه اثار ترلاسه کولی او بیا خوندي کولی هم شی. دغه توکي ولې د خوندي کولو وړ دي؟ د دغو توکو د خونديتوب پر مهال ډېرکله دا ویل ستونزمن وي، چې تاسو به کله یا ولې دې شیانو ته اړتیا لرئ، خو څوک پوهېږي، چې کله به دغه شیان ستاسو پکارېږي؟ په خپل ذهن کې د توکو د ممکنه استعمال له امله تاسو د توکو په غورځولو د ارامتیا احساس نه کوئ. نو تاسو توکي ترلاسه کوئ، کوټه کوئ او له ځان سره یې خوندي کوئ. دا چاره تاسو ته په زړه پورې ده. ستاسو ذهن تاند ساتي. او شاید یوه ورځ له دې څخه یو نیم توکی خپل ارزښت هم ثابت کړي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه د هغو منابعو، معلوماتو او توکو ټولوونکی یم، چې زما ورسره دلچسپي وي. - زه د هغو منابعو د خونديتوب لپاره ځای ته اړتیا لرم، چې په طبیعي ډول یې لاسته راوړم. - زه له دې سره مینه لرم، چې مربوطه او معلومه مرسته

وکړم. -زه له دې څخه کرکه لرم، چې داسې شيان درسره نه وي، چې نورو ته یې گټه رسېدلی شي. -زه داسې فزیکي ابزار وړاندې کوم، چې په وده او گټورتیا کې مرسته کولی شي.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک غوره کړئ، چې هره ورځ نوي معلومات ترلاسه کړئ.
- ★ په هره موضوع د معلوماتو ټولول ستاسو په گټه نه دی. د خپل مهارت او وړتیا یوه ځانگړې موضوع وټاکئ او بیا د هماغې لپاره خپله مطالعه وکړئ. د دغې موضوع په تړاو د معلوماتو ذخیره تاسو ته د نورو خلکو په منځ کې معلوم مقام درېښلی شي.
- ★ د ورځې یوه برخه د کتابونو مطالعې او څېړنې ته ځانگړې کړئ، تر څو ذهن مو ورسره روښانه وي.
- ★ د خپلې خوښې په موضوع د خپلو الفاظو زېرمه پراخه کړئ. داسې به مو خلک مهارت ته ډېر ژر غاړه کېږدي.
- ★ په اونۍ یا لسو ورځو کې دایرة المعارفونه، د لغتونو یا نور معلومات زیاتوونکي کتابونه اړومرو ولولئ.
- ★ دا ومنئ، چې د علم لپاره ستاسو تنده هېڅ کله نه ختمېږي. او همدا ستاسو ځانگړنه او انفرادیت دی.
- ★ داسې فرصتونه ولټوئ، چې خپل معلومات تر نورو ورسولی شئ. دا درته انگېز درکوي او د لا زیاتې مطالعې او معلوماتو د ترلاسي شوق مو را بیداروي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

ژورنالیزم، تدریس، روزنیز پروگرامونه، څېړنه، ساینسپوه، د کتابتون مسؤل...

٦- تعقل (Intellection)

ستاسو فکر کول او ذهني فعالیت خوښېږي. ستاسو خوښېږي، چې د خپلو مغزو غړو ته تمرین ورکړئ او په گټو خواوو یې وغځوئ. دغه ذهني فعالیت مو ممکن متمرکز وي؛ مثلاً، ممکن هڅه به کوئ، چې یوه ستونزه حل کړئ، یا یوه ایډیا وپنځوئ، یا د بل شخص په احساساتو ځان پوه کړئ، چې دغه دقیق تمرکز ستاسو په نورو ځواکونو پورې تړلی دی. یا دې امکان ولري، چې دغه ذهني فعالیت مو اصلاً له تمرکز څخه بې برخې وي. د تفکر تیم هېڅ کله دا نه ټاکي، چې تاسو د څه شي په هکله فکر کوئ؛ دغه تیم یوازې دا بیانوي، چې ستاسو فکر کول خوښېږي. تاسو داسې شخص یاستئ، چې یوازیتوب مو خوښېږي، په دې چې په یوازیتوب کې فکر، مراقبه او تفکر کولی شئ. تاسو درون گرا یاستئ. له بله اړخه داسې هم ویلای شو، چې تاسو د خپل ځان تر ټولو ښه ملگري یاستئ، په دې چې تاسو له ځانه پوښتنې کوئ او هڅه کوئ، چې پخپله ورته ځوابونه ومومئ او وگورئ، چې ځوابونه مو څومره درست دي. دغه درون گرایي ممکن له دې امله یو ډول نارضایتي هم درته ایجاد کړي، چې کله تاسو هغه څه چې په عمل کې یې کوئ، له خپلو هغو افکارو او نظریاتو سره پرتله کوئ، چې ذهن مو یې پنځوي. یا دې امکان ولري، چې دغه درون گرایي مو د عملي موضوعاتو په لور سوق کړي،

مثلاً د ورځې پېښې پلان کړئ یا هغې مرکې ته ځان چمتو کړئ، چې څو ورځې وروسته یې په مخ کې لرئ. خو چې هرې خواته مو رهبري کوي، ذهني وړتیا او فعالیت ستاسو د ژوند له تلپاتې او دوامداره اړخونو څخه ده.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه فکري، عمیق او تنها انسان یم. - زه د مراقبې او تفکر لپاره وخت ته اړتیا لرم. - زه له تیوري سره مینه لرم، په دې چې تیوري د عمل پیلامه ده. - زه د یوه شي په تړاو له بې فکره میتود نه کرکه لرم. - زه د پوهې او حکمت ژورې وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ ستاسو لپاره داسې مسلک غوره دی، چې د فلسفې، ادبیاتو یا ارواپوهنې په موضوع خپله مطالعه وکولی شئ.
- ★ د ورځې یوه برخه د غور و فکر لپاره ځانگړې کړئ. دا کار توانايي در بښي.
- ★ له ځان سره کتابچه وگرځوئ او په ذهن کې مو چې کومه نظریه درځي، له ځان سره یې یاداشت کړئ. دغه نظریات چې بار، بار لولئ، د مغزو مېچنه به مو په کار اخته وي.
- ★ له داسې کسانو سره وگورئ، چې ستاسو د خوښې په موضوعاتو خبرې اترې کول غواړي.
- ★ له تفکر کوونکو کسانو سره راشه درسه زیاته کړئ. له هغوی سره ناسته پاسته توانايي او انگېزه در بښي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

فلسفي، تدریس، څېړنه، شنونکی، شاعر...

۷- زده کوونکی (Learner)

تاسو له زدکړې او زده کولو سره مینه لرئ. دا چې تاسې له کومو موضوعاتو سره ډېره علاقه او لېوالتیا لري، دا ستاسو په نورو تیمونو او تجربو پورې اړیکه نیسي، خو موضوع چې هر څه وي، تاسو تل د زدکړې پروسې ته وړ لېواله یاستئ. ستاسو لپاره تر محتوا او یا پایلې، پخپله دغه پروسه ډېره زړه راښکونکې وي. تاسو له ناپوهۍ څخه تر پوهې پورې له دوامداره او ارادي سفر څخه ډېره زیاته انرژي ترلاسه کوئ. د لومړنیو څو فکتونو هیجان، د زده شوې محتوا د تکرار او تمرین لپاره ابتدایي هڅې او په یوه مهارت کې د ځان رسونې له امله په خپل ځان باور - دا هغه پروسه ده، چې تاسو خپل ځان ته ور کارې. هیجان او دلچسپي مو حتی د ځوانانو او پاڅه عمر کسانو په ښوونیزو فعالیتونو کې هم گډون ته لمسوي - مثلاً د یوگا یا پیانو درسونه یا د لیسانس او ماسټري په ټولگيو کې ناسته او داسې نور. دغه کار مو د دې جوگه کوي، چې په ډیټا میکو کاري چاپیریالونو کې وده و پرمختگ وکړئ. په دغو چاپیریالونو کې تاسې ته وړې، وړې پروژې درکول کېږي او دا تمه وي، چې په لنډه موده کې به د یوې نوې موضوع په اړه ډېر څه زده کړئ او بیا به راتلونکې پروژې ته مخه کړئ. د «زده کوونکي» تیم په دې معنا نه دی، چې تاسو به خامخا په یوه موضوع کې متخصص کېږئ، یا تاسو د هغه اعتبار په لټه کې

یاستی، چې یوه مسلکي یا علمي شخصیت ته ورکول کېږي. ستاسو د زدکړو د پایلې ارزښت «یوه ځای ته له رسېدو» څخه ډېر ټیټ وي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه د زدکړې له تجربې څخه خوند اخلم. - زه باید نوي معلومات او تجربې وسپرم. - زه له دې سره مینه لرم، چې په یوه موضوع کې د معلوماتو له مخې د کتار په سر کې اوسم. - زه «په هر شي د پوهېدو» له نظریې او «په هر څه پوهېدونکي» شخص نه کرکه لرم. - زه د زدکړې لیدلوری وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

★ داسې مسلک ولټوئ، چې تخنیکي مهارتونو ته اړتیا ولري. دغه ډول خلک د خپل زدکړیال مزاج له برکته ډېر ژر دنده پیدا کولی شي.

★ داسې څانګه غوره کړئ، چې په لڼده موده کې د نویو ژبو او مهارتونو د زدکړې فرصتونه درکوي.

★ غور وکړئ، چې تاسو څه ډول زدکړه کوئ. د تدریس له لارې، په پټه خوله د غور و فکر له لارې او که د خبرو اترو و غور نیولو له لارې. هر ډول چې وي، د زدکړې میتود مو لاسه کړئ.

★ د زدکړې اهداف وټاکئ. داسې به مو د زدکړې سرعت ډېر شي او تمرکز به هم لري.

★ د نویو کورسونو په لټه کې اوسئ. د خپلې خوښې او اړتیا په موضوع نوي کورسونه مو مهارتونه لوړولی شي.

★ کوم خلک چې په خپله وظیفه کې د نوي شي له زدکړې وپریږي، هغوی ته انگېزه ورکړئ، چې د نوي شي زدکړه کومې گټې ور رسولی شي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

تدریس، قانوني مشاور، د خبرونو ایډیټور، ژورنالیست، رضاکار...

۸- ستراتیژیک (Strategic)

ستراتیژیک ټیم له تاسو سره مرسته کوي، چې د انتشار او گډوډۍ په منځ کې ترتیب ولټوئ او تر ټولو غوره لاره پیدا کړئ. دا کوم مهارت نه دی، چې تدریس شي. بلکې د تفکر یوه ځانگړې طریقه ده او په لویه کچه د نړۍ د لیدو یو خاص لیدلوری دی. د دغه لیدلوري په مرسته تاسو په هغو ځایونو کې نقشې او طرحې وینئ، چې نور خلک پېچلتیا او گډوډي ویني. تاسو چې له دې نقشو خبر یاستئ، تاسو له بدیلو لارو او انتخابونو کار اخلي او تل دا پوښتنه کوئ، چې «ښه که داسې وشو، نو بیا؟ ښه، سمه ده! که هغسې وشو، نو بیا؟» دغه تکراري پوښتنې مرسته درسه کوي، چې یوې موضوع ته له بلې زاوې وگورئ. له مختلفو زاویو څخه تاسو احتمالي خنډونه ډېر دقیق ارزولی شئ. تاسو چې پوهېږئ، چې هره لاره کومې خواته غځېدلې ده، تاسو انتخاب پکې کوئ. تاسو له هغو لارو مخ اړوئ، چې هېڅ ځای ته مو هم نه رسوي. له هغو لارو هم خپل مسیر کېږوئ، چې

سیده د خندا او مقاومت په لور غځېدلې وي. تاسو هغه ټولې لارې له پامه غورځوئ، چې ابهام او گونگتیا ته مو وړي. تاسو تر هغو پورې غورچاڼ او انتخاب کوئ، تر څو چې د خپلې خوښې لارې ته رسېږئ - چې همدا ستاسو ستراتیژي جوړوي. اوس چې تاسو ستراتیژي لرئ، په مخ حرکت کوئ. ستاسو ستراتیژیک تیم دغه ډول جوړښت لري: لومړی پوښتنه: «که چېرته داسې وشي، نو بیا؟»... بیا انتخاب... بیا عمل.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه یو پلان جوړوونکی انسان یم، چې مختلفې تگلارې لوبوم او «که چېرته داسې وشي، نو بیا؟» پوښتنه کوم. - زه د منځ مهاله پرېکړو لپاره ازادي ته اړتیا لرم. - زه مینه لرم، چې هغه مهال لاره لیدلی شم، چې نور خلک هېڅ لاره نه ویني. - زه له داسې کارونو کرکه لرم، چې تل ترسره کېږي. - زه ابتکاري تفکر، تصور او مقاومت وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک وټاکئ، چې وخت په وخت موخې درکول شي، خو دا واک درسره وي، چې دې موخو ته د رسېدو تگلاره پخپله غوره کړئ.
- ★ خپل پلان له ټولو جزیاتو سره چمتو کړئ او نور هم له دې جزیاتو خبر کړئ، تر څو هغوی هم ستاسو له کار څخه راضي وي.
- ★ په خپل وجدان بروسه ولرئ. تاسو د لرلیدني صفت لرئ، چې په مټ یې تاسو راتلونکي لا ډېر بهتر او واضح لیدلی شئ. دا په تاسو کې اعتماد را ټوکوي.
- ★ له داسې خلکو سره نږدې پاتې شئ، چې مهم کارونه کوي او د رهبري وړتیا لري.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

ارواپوهنه، حقوق، مشاورت، سیول انجینري...

***

ب) د اړیکو جوړونې اړوند ځواکونه (Relationship Building)

1- تطابق (Adaptability)

تاسو په اوسمهال کې ژوند کوئ. تاسو راتلونکي د یوه ټاکلي منزل په سترگه نه گورئ. بلکې، د یوه داسې مقام په توگه یې وینئ، چې تاسو یې په اوسمهال کې د خپلو پرېکړو او انتخابونو له لارې پنځوئ. او له همدې امله تاسو خپل راتلونکي د یوه انتخاب د پایلې په توگه گورئ. دا په دې معنا نه ده، چې تاسو پلانونه نه لرئ. احتمالاً ویې لرئ. خو د تطابق تیم تاسو ته دا وړتیا درکوي، چې د روانې شېبې غوښتنو ته په خپل زړه غبرگون وښیئ، ان که دغه شېبه مو له خپلو اصلي پلانونو څخه منحرف کوي هم. د نورو خلکو پر خلاف، تاسو له ناڅاپي غوښتنو

او تصادفي انتخابونو څخه بد نه وړئ. او تل يې توقع کوئ او پوهېږئ، چې پېښېدل يې حتمي دي. ان په ځينو وختونو کې خو تاسو ناڅاپي پېښو ته انتظار هم کوئ. تاسو له زړه نه يو انعطاف منونکي شخص ياستئ او هر کله چې د يوه کار تقاضا تاسو په يوه شېبه کې په بېلا بېلو خواوو کشوي، تاسو له ټولو حالتونو سره ځان عيارولئ او خپله گټورتيا ثابتولئ شئ.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه تل حاضر او آماده شخص يم. - زه بايد له داسې فشارونو سره مخ شم، چې د سمدستي غبرگون تقاضا کوي. - زه له تصادفاتو سره مينه لرم. زه له پېښو بېني او وړاندوينې څخه کرکه لرم. زه د بدلون منلو لپاره رضایت او خوښي وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې دنده ولټوئ، چې حالات يې مسلسل د بدلون په حال کې وي. تاسو له بدلېدونکو حالاتو سره د بدلېدو ډېره ښه وړتيا لرئ.
- ★ په بدلېدونکو حالاتو کې په سم وخت سملاسي غبرگون ښودل زده کړئ. دغه ډول اشخاص ډېر ځله د سملاسي غبرگون په ځای له وخته مخکې يو داسې کار وکړي، چې په اصل کې تاوان رسوي.
- ★ په سختو حالاتو کې چې نور تر ستړيس لاندې وي، تاسو عموماً آرامه ياستئ. په دغسې شېبو کې خپل ملگري آرامه کړئ او کار ته يې وهڅوئ.
- ★ خلکو ته وښئ، چې په اوسنۍ شېبه کې اوسېدل او فکر کول څومره گټه لري. خلکو ته په هر ډول حالاتو کې په اوسنۍ شېبه کې د اوسېدو هنر ور زده کړئ.
- ★ داسې دنده چې ټاکلي او مشخص کارونه لري، ستاسو زړه به خولې ته راولي. تاسو له بدلون سره ډېر جوړې راځئ.
- ★ له «تمرکز» لرونکو اشخاصو سره ناسته ولاړه او مشوره په کارونو کې درسه مرسته کولی شي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

خبريال، د مشتري خدماتو استازی، بېړنۍ اجنسی، لکه د ایمبولنس موټروان، ډاکټر...

۲- اتصال (Connectedness)

هره پدیده یو علت لري. تاسو په دې خبره یقین لرئ. تاسو په دې خبره یقیني ياستئ، ځکه چې تاسو په درون کې پوهېږئ، چې مور ټول یو بل سره تړلي او وصل یو. هو، سمه ده، چې مور ټول د فرد په توگه د خپلو قضاوتونو لپاره مسؤل یو او خپله خپلواکه اراده لرو، خو سره له دې هم مور ټول د یوه لوی کل جز یو. ممکن ځینې دې ته ټولیز لاشعور هم ووايي. و دې شي، چې ځینې یې روح او قوه حیات وپولي. خو لفظ چې هر څه وي، تاسو په دې باور لرئ، چې مور له یو بل څخه بېل نه یو او یا له ځمکې او د ځمکې په سر له ژوند سره بې

پیوستونه نه یو. د پیوستون او اتصال دغه احساس یو شمېر مسؤلیتونه لازمي. که مور ټول د یوې لویې تابلو اجزایو یو، نو بیا خو باید یو بل ته ضرر ونه رسوو، ځکه په دې ډول خو به خپل ځان ته ضرر رسوو. مور باید له یو بل څخه ناوړه استفاده ونه کړو، ځکه په دې ډول خو به له خپل ځان نه ناوړه استفاده کوو. تاسو چې له دغو مسؤلیتونو څخه آگاه یاستئ، نو ستاسو د ارزښتونو سیستم هم له همدې څخه منځته راځي. تاسو احساس لرونکي یاستئ، د یو بل غم درسه دی او نورو ته مو غېره خلاصه وي. دغه راز، تاسو چې د انسانیت په یووالي یقیني یاستئ، له همدې مخې تاسو د بېلابېلو فرهنگونو د وگړو لپاره پل سازوونکي یاستئ. تاسو چې یو نامریي لاس احساسوئ، نورو ته دا ډاډ ور بښئ، چې زموږ او ستاسو له دې ناهنجاره ژوند ور اخوا یو لوی هدف او مقصد هم شته. ستاسو د ایمان ارکان ستاسې په روزنې او کلچر پورې اړه لري، خو ستاسو ایمان مضبوط وي. دغه ایمان تاسو او ملگرو ته مو د ژوند د رموزو او اسرارو پر وړاندې ځواک در بښي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه له زمان او مکان ور اخوا د بشري خپل یا کورنۍ په اړه بشپړه آگاهی لرم. - زه باید تر خپله ځانه د یوه لوی کل جز واوسم: لکه کورنۍ، ډله، سازمان، نړیواله ټولنه، او حتی کاینات. - زه د ژوند له دورانونو او تسلسل سره مینه لرم. - زه د «مور او هغوی» له ذهنیت نه کرکه لرم. - زه د ژوند او کایناتو د رموزو او عجایبو په تړاو د ارزښت لیدلوری وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک غوره کړئ، چې له نورو سره د مرستې یا لارښوونې زمینه درته برابره شي.
- ★ د ورځې له لسو تر دېرشو دقیقو پورې مراقبه وکړئ او په دغه مراقبه کې تصور کړئ، چې تاسې د نړۍ له ټولو انسانانو سره وصل یاستئ، او د نړۍ ټول انسانان په تاسې پورې وصل دي.
- ★ په داسې پېښو او حالاتو او شیانو غور وکړئ، چې د ژوند لوړو مقاصدو ته مو توجه واپوي. په سترگو کې به مو د ژوند ارزښت ډېر شي.
- ★ د یوه خیریه سازمان یا ټولني غړیتوب واخلي، ترڅو له نورو انسانانو سره د اړیکو فرصتونه ومومئ.
- ★ له اړمنو سره مرسته وکړئ او که کېږي په میاشت کې یو ځل روغتونونو ته مخه کړئ او د ناروغانو حال احوال واخلي.
- ★ د منطقي فکر خلک دغه مزاج هېڅ نه شي زغملی. هڅه مه کوئ، چې هغوی د خپل مزاج په اړه قانع کړئ یا یې پوه کړئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

مشاور، روان‌درماني، ډاکټر، روحاني مشر (امام، مفتي، او داسې نور)، ټولنيز فعال، د کورنۍ روزونکی...

۳- وده ورکونکی (Developer)

تاسو په نورو کې بالقوه استعداد یا پوتانسيل وینئ. اصلاً خو ډېری وختونه تاسو یوازې پوتانسيل وینئ. ستاسو په اند، هېڅ وگړی هم کمال ته نه رسېدلی؛ بلکې د دې برعکس، هر وگړی د پرمختگ په حال کې دی، ژوندی دی او گڼ امکانات یې په مخ کې دي. تاسو د همدې علت له مخې خلکو ته ور نږدې کېږئ. کله چې تاسې له نورو سره تعامل کوئ، ستاسې موخه دا وي، چې له هغوی سره مرسته وکړئ، تر څو بریالیتوب ته ورسېږي. تاسو د هغوی د ننګولو لپاره لارې چارې لټوئ. داسې زړه راښکونکې تجربې ورته پلټوئ، چې هغوی وهڅېږي او په وده کې یې مرسته وکړي. او په دې ټول جریان کې تاسو د هغوی د ودې نښو ته هم ځیر یاستئ - مثلاً نوی چلند یې زده کړی یا یې پخوانی چلند بدل شوی، په یوه مهارت کې یې کوچنی پرمختگ کړی، استعداد یې زیات شوی او یا یو کار ورته نور عادي گرځېدلی، چې پخوا ورته له خنډونو ډک وو. ستاسو لپاره دغه کوچني پرمختگونه - چې نور یې نه ویني - د بالقوه استعداد علایم دي. په نورو کې د ودې دغه نښې تاسو ته انرژي او انگېزه درکوي. دغه علایم تاسو ته ځواک او اطمینان درښيي. له وخت سره ډېری خلک تاسو ته د مرستې او انگېزې لپاره راځي، په دې چې هغوی پوهېږي، چې ستاسو مرسته رښتینې هم ده او ستاسو لپاره د اطمینان وړ هم ده.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه بې تجربې او نابنده سړي ته ډېر زیات صبور یم. - زه داسې چاته اړتیا لرم، چې کار ورباندې وکړم. - زه په خلکو کې د بالقوه استعداد او پرمختگ لیدو سره مینه لرم. - زه له ضایع شوي او پټ پاتې استعداد څخه کرکه لرم. - زه د نورو د ودې لپاره ژمنتیا (وخت او انرژي) وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ ستاسو لپاره داسې مسلک غوره دی، چې د نورو مسایل حل کړئ او په پرمختگ کې ورسره مرسته وکړئ.
- ★ د هغو کسانو فهرست جوړ کړئ، چې تاسو اغېزمن کړي تر څو دا مو په یاد وي، چې تاسو یو اغېزناک انسان یاستئ. په دې سره تاسو انگېزه اخلئ.
- ★ له داسې خلکو سره راشه درشه جوړه کړئ، چې له تاسو همکاري غواړي یا ستاسو تر لارښوونې لاندې پرمختگ کول غواړي.
- ★ ښوونکو او استاذانو مو چې کومې مشورې او لارښوونې درکړې، د هغو په رڼا کې د ځان د ودې لپاره هلې ځلې وکړئ.
- ★ له داسې خلکو ځان وژغورئ، چې پرلپسې زحمت و خوارې کوي یا ډېر زیات تنقید و گوتڅنډنې کوي. د هغوی مزاج او خبرې مو زړه در چوي او ناهیلې درکوي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

روزونکی، استاد، وینا، لارښود، ډاکټر، مدیر...

۴- همدلي (Empathy)

تاسو د شاوخوا خلکو احساسات درک کولی شئ. نور خلک څه ډول احساس کوي، تاسو یې داسې احساسولی شئ، لکه ستاسو خپل احساسات چې وي. وجداناً، تاسو د دې وړتیا لرئ، چې نړۍ د هغوی له سترگو ووينئ او د هغوی په لیدلوري کې ځان ور شریک کړئ. ضرور نه ده، چې تاسو دې د هر چا له لیدلوري سره همغږي اوسئ. دا هم ضرور نه ده، چې د هر سړي د رنځ او کړاو لپاره د خوابدي احساس وکړئ - په دې چې دا همدردي ده، همدلي نه ده. اړینه نه ده، چې تاسو د خلکو هر انتخاب ورسره ومنئ، البته درک کولی یې شئ. د درک دغه دروني وړتیا یو ځواک دی. تاسو ناوېلي پوښتنې اورئ. تاسو د ضرورت اټکل کولی شئ. په کومو وختونو کې چې خلک په خبرو او الفاظو پسې سرگردانه وي، تاسو ډېر دقیق الفاظ او لهجه موندلی شئ. تاسو له خلکو سره مرسته کوئ، چې - ځان یا نورو ته - د خپلو احساساتو د بیان لپاره سم اصطلاحات او الفاظ ومومي. تاسو مرسته ورسره کوئ. چې نور خلک خپل احساساتي ژوند ته د الفاظو جامه واغوندي. دا ټول هغه لاملونه دي چې د خلکو، ستاسو حضور ته رامنځته وي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

-زه یو احساساتي انسان یم. -زه د ژړا، خدا او عاطفي تخليبي لپاره خپلواکي ته اړتیا لرم. -زه د بشریت له لېونتوب، خفگان او خوشالی سره مینه لرم. -زه له هغو شيانو کرکه لرم، چې د احساساتو د اظهار مخه نیسي یا یې محدودوي. -زه احساساتي څیرکتیا وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک درته گټور دی، چې د نورو په جذباتو د پوهېدو فرصت درکوي. تاسو له نورو خلکو سره د هغوی د احساساتو او د هغوی د شاوخوا کسانو د احساساتو په پوهېدو کې مرسته کولی شئ.
- ★ په کوم ماحول کې چې د احساساتو د اظهار فرصت نه مومي، هلته مو زړه تنگېږي او د خپلو مهارتونو غوره استفاده درته مشکل کېږي.
- ★ د نورو په تړاو چې تاسو کوم احساساتي تحلیل کوئ، هغه ورسره شریک کړئ. په دې ډول به یې په تاسو اعتماد ډېر شي.
- ★ له نورو همدله خلکو سره په گډه کار وکړئ. د دې طریقه دا ده، چې په کومه اداره کې چې تاسو کار کوئ، هلته همداسې خلک ولتوئ او یا که خپل کاروبار مو وي، نو په خپل ټیم کې همدا ډول اشخاص په کار وگمارئ.
- ★ د چوپټیا په ارزښت ځان پوه کړئ او د نورو خبرو ته غور ونیسئ. دا درسره د نورو د احساساتو په پوهېدو کې مرسته کوي.

★ کوم خلک چې د خپلو منفي يا تخريبي احساساتو له مخې کوم برخورد کوي، له هغوی سره په زغم او مينه برخورد وکړي.

★ خپل دغه مزاج بايد په توازن کې ولري، ځکه کېدی شي، چې ستاسو له همدلي او خواخوږي څخه ځينې ناوړه استفاده وکړي. داسې خلک له خپل ځانه تر يوه حده لرې وساتي. د دوی نږدېکت زيان در رسولی شي.

★ د دندو او مسلکونو متخصصين په دې اند دي، چې تر ۲۰۳۰ز پورې به دغه وړتيا په هره دنده کې تر ټولو ډېر مهم استعداد پېژندل کېږي. [قاسم علي شاه ۲۰۲۰ز کال ياد کړی وو؛ خو د تازه څېړنو په تناظر کې دغه پيش بيني تر ۲۰۳۰مه پورې غځول شوې ده؛ ژ]

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

تدریس، روزنه، مشاوره...

۵- هماهنگي (Harmony)

تاسو د توافق او همغږۍ په نکتو پسې گورئ. ستاسو له ليدلوري، له شخړو او اختلافاتو هېڅ هم لاسته نه راځي، نو له اختلافونو او شخړو سره ستاسې ډېره کمه راشه درشه وي. کله چې تاسو پوه شئ، چې شاوخوا خلک مو مختلف نظرونه لري، نو تاسو هڅه کوئ، چې يو مشترک ټکی پيدا کړئ. تاسو هڅه کوئ، چې خلک له تقابل څخه واپورئ او د هماهنگۍ په لور يې سوق کړئ. په حقيقت کې، هماهنگي ستاسو له مهمو ارزښتونو څخه يو ارزښت وي. تاسو اصلاً باور نه شئ کولی، چې خلک په نورو د خپلو نظرياتو د منلو په هڅه کې څومره ډېر وخت ضايع کوي. «آيا دا به ډېره گټوره نه وه، چې خپل نظرونه مو ارزولی او په ځای مو د توافق او ملاتړ لپاره هڅه کولی؟» تاسو په دې عقیده ياستئ، چې کاش مور په همدې ياد باور ژوند کولی او تاسو پخپله خو هسې هم په همدې باور ژوند کوئ. کله چې نور خلک د خپلو موخو، ادعاوو او ټينگو نظرياتو په اړه چينغې وهي، تاسو خپله ارامتيا له لاسه نه ورکوئ. کله چې نور خلک په يوه لوري زور وهي، تاسو د هماهنگۍ په خاطر په خپله خوښه په خپلو اهدافو او نظرياتو کې بدلون راولئ او له نورو سره يوه خوله کېږئ. (په دې شرط چې د هغوی بنيادي ارزښتونه ستاسو له ارزښتونو سره ټکر ونه لري.) کله چې هغوی د خپلې خوښې د تيورۍ او موضوع په اړه په اختلافاتو سر شي، تاسو د بحث لورۍ ور بدلوئ او په ځای يې غوره گټئ، چې د عملي او موجوده مسايلو په اړه وغږېږئ، هغه مسايل چې تاسو ټول پرې توافق ته رسېدلی شئ. ستاسو په اند، مور ټول په يوه کښتۍ کې ناست يو، او د خپل سفر لپاره دې کښتۍ ته اړتيا لرو. ياده کښتۍ يوه ډېره ښکلې کښتۍ ده او پکار نه ده، چې يوازې د خپل زور او ځواک د ښودلو لپاره يې له کابو سره ووهو او سوری يې کړو.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

-زه ارامه او معتدل انسان يم. -زه د همغږۍ نکتو او مشترکو ټکو ته اړتيا لرو. -زه د ډلې د فعاليت د ښه والي لپاره له شخصي اجنډاوو څخه سربښندنې سره مينه لرم. -زه د تصادم له منفي اغېزو کرکه لرم. زه ارام، مينه ناک او بې شخړې سبک وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ د هرې مسئلې هغه اړخ ته وگورئ، چې عملي او ټول پرې يوه خوله وي.
- ★ په ټيم کې د مختلفو نظرونو د خلکو په ليدلوري ځان پوه کړئ. داسې په پروژه کې د ښکېلو غړو بېلابېلې وړتياوې د کارونو په لا ښه والي کې مرسته کولی شي.
- ★ په يوه مسئله کې چې اختلاف ډېر زيات شي، نو د صبر او هماهنگۍ له استعدادونو اړومرو استفاده وکړئ. ستاسو دغه ځانگړنه په ډېر ښايسته ډول د مسايلو په حل کې مرسته کولی شي.
- ★ داسې تخنيکونه زده کړئ، چې د نظرونو د اختلاف او تصادم په ختمولو کې مرسته درسه کولی شي.
- ★ هغه مسلک چې ډېر زيات بحث او مباحثې پکې کېږي يا له بېلابېلو خلکو سره تقابل پکې راځي، ستاسو لپاره اصلاً مناسب نه دی.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

د غونډو منتظم، د ماليو متخصص، مالي محاسب، د لوبو روزنکی او مشر، د پروژو مدیریت...

۶- راکډوونکی (Includer)

«دايره نوره هم پراخه کړئ.» ستاسو ټول ژوند د همدې فلسفې شاوخوا را څرخېږي. تاسو غواړئ، چې په يوه ډله کې ډېر خلک درگله کړئ او هغوی ته د اشتراک او شموليت احساس ورکړئ. تاسو له هغو خلکو سره مستقيم تضاد لرئ، چې محدودې او ځانگړې ډلې جوړوي او له داسې ډلو ډډه کوئ، چې نورو خلکو ته د گډون فرصت نه ورکوي. تاسو غواړئ، چې خپله ډله پراخه کړئ، ترڅو د يادې ډلې له ملاتړ څخه د امکان تر بريده ډېر خلک گټه پورته کړي. تاسو له دې کرکه لرئ، چې يو داسې څوک ووينئ، چې له ډلې دباندې ناست وي او ډلې ته راگوري. تاسو غواړئ، چې هغوی هم در ښکېل کړئ، ترڅو هغوی هم د ډلې گرموالی او تودوخه احساس کړي. تاسو له درونه منونکي انسان ياستئ. ذات، جنس، مليت، شخصيت او دين تاسو ته ډېره معنا نه لري او ډېر کم قضاوتونه کوئ. قضاوتونه د يو چا احساسات ټپي کولی شي. او چې اړتيا يې نه وي، نو ولې يو څوک قضاوتونه وکړي؟ البته ضرور نه ده، چې ستاسو منونکي طبيعت دې په دې باور بنا وي، چې له مور څخه هر يو بېل دی او هر څوک بايد دې توپيرونو ته درناوی وکړي. بلکې، ستاسو طبيعت په دې اعتقاد ولاړ دی، چې په بنسټيزه معنا مور ټول واحد او سره ورته يو. مور ټول مساوي ارزښت لرو. په دې اساس، هېڅ څوک هم

باید له پامه ونه غورځول شي. ټول باید را شامل کړای شي. او که نور هېڅ نه وي، لږ تر لږه مور ټول د دې مستحق خو يو، چې سره يو ځای شو.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه له ټولنيز پرېکون آگاه يم او په پايلو يې پوهېرم. - زه د هر چا لپاره تش ځای ته اړتيا لرم. - زما يو رنگي او تجمع خوښېږي. - زما محدودې ډلې نه خوښېږي. - زه د لوړې کچې رواداري او د تنوع منل وړاندې کوم.

دغه ډول شخص نه څو مشورې:

- ★ داسې مسلک غوره کړئ، چې له نورو خلکو سره د ليدو او راشې درشې فرصتونه درکوي. هغوی پوه کړئ، چې هغوی درته ارزښت لري.
- ★ داسې مسلک به په ځانگړي ډول تاسو ته گټور وي، چې د بې وسو او بې ژبو د ترجماني فرصت درکوي.
- ★ په کومه اداره کې چې د بېلابېلو فرهنگونو وگړي کار کوي، هلته ستاسو دغه وړتيا ډېره گټه رسولي شي... په تېره، د نظرونو د اختلاف يا تصادم پر مهال.
- ★ د سازمان له چاپېريال او کارمندانو سره د نويو کسانو د اشنايي په برخه کې تاسو مهم نقش لوبولی شئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

مېلمنو ته د ښه راغلاست ډله، د ځوانانو رضا کار، ترايسټ، ټولنيز فعال، خيريه بنسټونه، د بيمې استازی، د معلوماتو څانگې مسؤل، د مشتري خدماتو مسؤل...

۷- فرد گرایی (Individualization)

د تفرد يا فرد گرایی د ځواک له مخې تاسو د هر شخص له ځانگړو خصوصياتو سره لېوالتيا لرئ. تاسو له عمومياتو يا «ډولونو» سره ناکراره ياستئ، په دې چې نه غواړئ د يوه شخص خاص او ځانگړی څه له پامه وغورځوئ يا يې پيکه کړئ، بلکې تاسو د بېلابېلو افرادو ترمنځ په توپيرونو تمرکز کوئ. تاسو د هر شخص ستايل، د هر شخص انگېزه، څنگه فکر کوي او څنگه اړيکې جوړوئ، په غور څارئ. تاسو د هر شخص په ژوند کې يوې بېلې او جلا کيسې ته غور ږدئ. دغه ځواک يا تيم راته په ډاگه کوي، چې تاسو ولې د خپلو ملگرو لپاره د زوکړې دقيقه ډالۍ اخيستلی شئ، يا ولې پوهېږئ چې د يوه شخص د ټولو په مخ کې ستاينه خوښېږي خو بل کس ترې ځان ژغوري، او ولې تاسو د خپل تدريس سبک د يوه شخص له اړتيا سره چې پخپله يې درته ښودلی وي، عياروئ او د بل کس دا هيله وي، چې تاسو د هغه په سبک او اړتيا پخپله ځان پوه کړئ. وجه يې دا ده، چې تاسو د نورو خلکو د ځواکونو لېواله مشاهده کوونکي ياستئ او تاسو په يوه شخص کې تر ټولو بهترين څه رابرسېره کولی شئ. د فرد گرایی دغه ځواک له تاسو سره مرسته کوي، چې گټور تيمونه جوړ کړئ. په داسې حال کې چې ځينې خو د غوره ډلو په «جوړښت» يا «پروسيس» پسې گرځي، خو تاسو له

درونه پوهېږي، چې د غوره ټيمونو راز په فردي ځواکونو کې نغښتی دی تر څو هر شخص په هغه برخه کې ډېر کار وکړي، چې په بهتره ډول يې سرته رسولی شي.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه هر شخص ته د هغه مقام ورکوم. - زه داسې توقعاتو ته اړتيا لرم، چې په هر فرد پورې بېل، بېل مربوط شي.
- زه له دې سره مينه لرم، چې خلک هغو کارونو ته وهڅوم، چې ښه يې کولی شي. زه د «ټولو کارونو لپاره د يوې لارې» له ميتود څخه کرکه لرم. - زه د خلکو پېژندل او دا پوهه وړاندې کوم، چې خلک په کوم ځای کې ښه ځلېدلی شي.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ په خپل مسلک کې پوره ځان ورسوئ او تل وگورئ، چې په څه ډول په خپله څانگه کې لا زيات مهارت پيدا کولی شئ.
- ★ خپل ملگري او همکاران وگورئ، چې هغوی د خپل کار د ښه والي لپاره څه کوي.
- ★ د خپلو ملگرو د فردي څانگړنو په ښه کولو کې مرسته ورسره وکړئ. که يې تاسو ته اړتيا پېښه شي، نو په ورين تندي ورته لارښوونه وکړئ.
- ★ بريالي خلک در مطالعه کړئ او وگورئ، چې هغوی په کومو شيانو منفرد انسانان جوړ شوي.
- ★ بېلا بېل خلک له بېلا بېلو لارو انگېزه اخلي. تاسو نورو ته دا ښودلی شئ، چې د دې وجه څه ده او ولې بايد هر شخص د خپل شخصيت د نوعيت له مخې وهڅول شي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

مشاور، لارښود، استاذ، ليکوال، د خرڅلاو استازی، کاروباري تېرېر...

۸- مثبت گرايي (Positivity)

تاسو په ستاينه کې سخي، ژر موسکا کوونکي او تل په حالاتو کې مثبت اړخ ليدونکی شخص ياستئ. ځينې خلک تاسو ته د بې غمه فکر کوي. ځينې فکر کوي، چې کاش د دوی د اوبو گيلاس هم همدومره ډک وای، څومره چې ستاسو ډک دی. خو که هر رنگه وي، خلک غواړي، چې ستاسو په خوا کې اوسي. ستاسو په خوا کې هغوی ښه احساس کوي، په دې چې ستاسو لېوالتيا او هيجان ساري دی. يو شمېر وگړي چې ستاسو انرژي او مثبت گرايي نه لري، فکر کوي، چې نړۍ يې له تکراري حادثو ډکه ده او يا تر دې لا بده دا چې له فشارونو مالا مال ده. تاسو يوه داسې لاره موندلی شئ، چې زړونه اراموي. تاسو په هره پروژه کې يو ډراماتيک هيجان راورلی شئ. تاسو لاسته راوړنې نمانځئ. تاسو داسې لارې لټولی شئ، چې هر څه زړه راښکونکي کړئ او د ژوند روح ور پو کړئ. ځينې شکاکي ډوله خلک ممکن ستاسو انرژي ورټي، خو تاسو ډېر کم خپل مورال له لاسه ورکوئ او ستاسو مثبت گرايي اصلاً د دې اجاز نه درکوي. په يو نه يو ډول، تاسو اصلاً له دې اعتقاده ځان

نه شئ ژغورلی چې ژوند کول په هر حال کې ښه دی؛ او دا چې کار، خوند او تفریح هم کېدلی شي، او دا چې نیمگړتیاوې او تاوانونه یې چې هر څومره وي، هېڅ څوک باید د ټوکو و شوخی حس له لاسه ورنه کړي.

د خان په تړاو یې څرگندونې:

- زه خندانه، هیله مند او د تفریح مینه وال یم. - زه د ژوند د هیجان او خوند د تجربه کولو لپاره ازادي ته اړتیا لرم. - زه له دې سره مینه لرم، چې په ټوله معنا ژوند وکړم. - زه له منفي خلکو کرکه لرم، چې له نورو خلکو ژوند زبېښي. - زه ساري انرژي او لېوالتیا وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

★ داسې کار ولټوئ، چې د خپل مثبت شخصیت د اظهار فرصتونه درکوي. په خپل دفتر یا ټولنه کې مو چې شاوخوا کوم خلک دي، هغوی د خپل مزاج په مرسته وهڅوئ او کوم خلک چې د ناهیلې او ناتوانۍ ښکار دي، هغوی ته جوش او جذبه ورکړئ. تاسو دا کار هغوی ته د هغوی د مسایلو د مثبتو اړخونو په ښودلو ډېر ښه کولی شئ.

★ داسې کسان ولټوئ، چې تل مثبت وي او غوره پایلې لاسته راوړي. دا خلک انگېزه درېښي.

★ په خبرو کې مو باید مثبت شخصیت ښکاره شي. تاسو باید د مثبتو او هڅوونکو کيسو، تاریخي پېښو او ټوکو زېرمه ولرئ.

★ د خپلو ملگرو د بریالیتوبونو ستاینه وکړئ او لا پرمختګ ته یې وهڅوئ.

★ که زده کوونکي یاستی، نو خپل هغه ټولګیوال چې ښه درس نه وایي یا د کومې کورنۍ ستونزې له امله پرېشانه وي، د هغوی لپاره له ناهیلې څخه د وتلو او لویو کارونو ته د هڅولو لپاره یې لارې چارې وسنجوئ. خپلو هغو ملگرو ته چې په منفي اړخونو تمرکز کوي، د ژوند مثبت اړخونه ور ښکاره کړئ.

★ له منفي فکره خلکو لرې اوسئ. خبرې چېنلونه مو مثبت شخصیت اغېزمنولی شي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

تدریس، بازارموندنه، د خرڅلاو استازی، تجارت، مدیریت، رهبري، روزنه...

۹- رابط (Relator)

رابط د اړیکو او روابطو په تړاو ستاسو چلند او برخورد بیانوي. په ساده ټکیو کې، د رابط ځواک تاسو هغو خلکو ته ورکاري، چې تاسو یې له مخه لاپېښئ. ضرور نه ده، چې تاسو دې له نویو خلکو سره له لیدو وشرمېږئ - امکان دې ولري، چې ستاسو نور ځواکونه به د دې سبب ګرځي، چې د نویو او ناشنا ملگرو له هیجان څخه خوند واخلي - خو تاسو ډېر زیات کیفیت او ځواک له خپلو نږدې ملگرو څخه ترلاسه کوئ. تاسو له نږدېکت او رازدارانه اړیکو سره ډېره ارامتیا محسوسوئ. یو ځل مو چې ابتدایي اړیکه جوړه شي، نور تاسو په ارادي ډول غواړئ، چې اړیکه مو ژوره او عمیقې شي. تاسو غواړئ، د هغوی په احساساتو، موخو، وپرو او

خوبونو پوه شئ؛ او غواړئ چې هغوی ستاسو په هغو هم پوه شي. تاسو پوهېږئ، چې دغه ډول نږدېکت ځان سره تر یوه بریده گواښ هم راوړي - ممکن له تاسو ناوړه استفاده وشي - خو تاسو دغه گواښ ته هم غاړه ږدئ. ستاسو لپاره یوه اړیکه یوازې هغه مهال ارزښت لري، چې رښتینې وي. او د یوې اړیکې په رښتینولۍ د پوهېدو یوازینی لاره دا ده، چې خپل ځان بل شخص ته وسپارئ. تاسو چې څومره یو بل سره خپل رازونه شریکوئ، هماغومره مو گواښ زیاتېږي. څومره چې ستاسو گواښ زیاتېږي، هماغومره تاسو دا په ثبوت رسوئ، چې ستاسو اړیکه او د یو بل لپاره احساس رښتونی دی. د واقعي ملگرتیا لپاره همدا ستاسو پړاوونه دي، او تاسو په خپله خوښه دغه پړاوونه وهئ.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه رښتونی او سوچه انسان یم. - زه د «یو - په - یو» اړیکو لپاره وخت او فرصتونو ته اړتیا لرم. - زما نږدې، مشترکې او احساس لرونکې اړیکې خوبېږي. - زه له نوي شخص سره د لیدو په وخت کې له ابتدايي اجتماعي نارامتیا څخه کرکه لرم. - زه ټولنیز عمق او شفافیت وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ د کار داسې چاپېریال درته ولټوئ، چې په کاروباري کلچر کې یې له ملگرو سره اړیکو ټینګولو ته وهڅول شی.
- ★ د نویو اړیکو جوړولو تمرین وکړئ. دا کار ستاسو لپاره مشکل دی، خو په تمرین سره ښه کېدلی شی.
- ★ له کومو خلکو سره چې وینئ، له هغوی پوره، پوره زدکړه وکړئ.
- ★ نور خلک باید پوه شي، چې تاسو د هغوی له دندې یا څوکۍ څخه زیات د هغوی له کردار او شخصیت سره دلچسپي لرئ. دا ستاسو هغه لویه وړتیا ده، چې تاسو ته د خلکو په وړاندې لوی مقام درکوي.
- ★ له خپلې کورنۍ او ملگرو سره وخت تېر کړئ. د خپل رابط ځواک د پیاوړتیا لپاره پکار ده چې خپلې گرانیه شېبې له نږدې او مینه ناکو خلکو سره تېرې کړئ. خپل مصروفیتونه داسې ترتیب کړئ، چې له هغو خلکو سره د ډېر وخت تېرولو فرصت په لاس درشي، چې د خوشالی سبب مو گرځي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

په روغتون کې خدمات، روزونکی، مشاور، د ښوونځي مدیر، د بشري منابعو مدیر ...

ج) د اغېز بنسندنې اړوند ځواکونه (Influencing)

۱- فعال (Activator)

«کله یې پیلوو؟» دا هغه پوښتنه ده، چې ستاسو په ژوند کې تل تکرارېږي. تاسو کار ته بې صبره او لېواله یاستئ. و دې شي، چې تاسو به دا منئ، چې تحلیل و تجزیه خپلې گټې لري او دا چې بحث و مباحثه هم کله نا کله ارزښتناک اندونه او لارې روښانولی شي، خو په درون کې تاسو پوهېږئ، چې یوازې عمل واقعي شی دی. یوازې د عمل په مرسته کارونه سرته رسېږي. یوازې عمل وړتیا او استعداد منځته راوړي. یو ځل چې تصمیم ونيول شو، بیا نو تاسو دا نه شئ کولی، چې عمل ونه کړئ. نور خلک به اندېښمن وي، چې «ممکن څینې اړخونه لا هم شته، چې روښانه نه دي او موږ پرې نه پوهېږو»، خو دغه ټکي تاسو نه ټکنې کوي. که تصمیم نیول شوی وي، چې له ښاره باید ووځو، تاسو پوهېږئ، چې د دې کار تر ټولو اسانه لاره دا ده، چې سامان وټړه او ترافیکي اشارې لندوه. تاسو په دې تمه ارامه نه کېنئ، چې یو ځل دې ټولې اشارې شنې شي. بله دا چې، ستاسو په اند، عمل او تفکر د یو بل په خلاف هم نه دي. په اصل کې، تاسو چې د فعال ځواک له مخې حرکت کوئ، تاسې په دې باور یاستئ، چې عمل د زدکړې لپاره تر ټولو ښه وسیله ده. تاسو تصمیم نیسئ، عمل کوئ، پایله وینئ، او زدکړه کوئ. دغه زدکړه تاسو ته راتلونکي عمل او بیا ورپسې راتلونکي عمل درښيي. څنگه به وده وکړئ، که د غبرگون لپاره هېڅ شی هم ونه لرئ. سمه ده، تاسې به په دې باور یاستئ، چې یو کار نه شئ کولی. نو هڅه خو باید وکړئ، خپل ځان خو وازمایئ. باید راتلونکي گام واخلي. او همدا هغه یوازینی لاره ده، چې خپل تفکر مو تازه او آگاه ساتلی شئ. تر ټولو مهم ټکي دا دی چې: تاسو پوهېږئ، چې د خپلو خبرو په اساس نه تلل کېږئ، نه هم دا چې تاسو څه فکر کوئ، بلکې د خپل کار او پایلې له مخې تلل کېږئ. دغه خبره تاسو ته وېره نه ایجادوي، بلکې خوښي درښيي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زما بې فعالیتي او کراري ناستې ته صبر نه کېږي. - زه کمو خبرو او ډېر کار ته اړتیا لرم. - زه له پیل او اقدام سره مینه لرم. - زه له انتظار او وخت تېرولو نه کرکه لرم. - زه د کارونو د چټکوالي لپاره د گړندتیا حس وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې دنده ولټوئ، چې د تصمیم نیولو او په هغو د عمل کولو واک ولرئ او د خپلو پرېکړو د منل کېدو لپاره انتظار ونه باسئ.
- ★ په ډله یا ټیم کې چې کار کوئ، نو د خپل کار مسؤلیت ومنئ.
- ★ د بهیر او پروسې په اړه د غږېدو په ځای په پایلو غور او خبرې اترې وکړئ. داسې به له اخوا دېخوا بحث و مباحثې خوندي او وخت به مو سپمېدلی وي.

★ تاسو ناسم تصميمونه هم نيسئ، په دې چې دا ستاسو د شخصيت ځانگړنه ده، نو د همدې لپاره که غلط تصميم مو ونيوه، نو د وارخطايي په ځای خپله تېروتنه ومنئ او دا وښئ، چې له خپلې غلطې فيصلې څخه مو څه زدکړه وکړه.

★ دا هم په ذهن کې ولرئ، چې د عمل لپاره ستاسو ناکراري په نورو کې وېره هم پيدا کولی شي.

★ دا چې تاسو عمل ته ناکراره ياستئ، له همدې امله په فکر باندې ډېر وخت تېرول مو ازرده کوي. دا ستاسو لويه کمزوري ده، نو د کار په ځای کې له داسې خلکو سره ناسته ولاړه وکړئ، چې ډېر زيات غور و فکر کوي. په دې ډول به مو نظريات نوي اړخونه ومومي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

د خرڅلاو استازی، بازارموندنه، عسکر، تجارت، د شرکت اجرايوي مدير، د فلمونو يا ټلويزون ډايرکټر...

۲- امر (Command)

د امر ځواک تاسو سره مرسته کوي، چې مسؤليت ومنئ او کنټرول په لاس کې واخلي. د ځينو خلکو برخلاف، تاسو په نورو باندې د خپلو نظرياتو په تېلو کې هيڅ ډول نارامتيا نه احساسوئ. بلکې، يو ځل چې يو نظر مو جوړ شو، نو تاسو يې لازمه گڼئ، چې له نورو سره يې شريک کړئ. يو ځل چې يوه موخه وټاکل شوه، نو تاسو تر هغو ناکراره ياستئ، چې نور هم له دې موخې خبر کړئ. تاسو له تقابل او مخامختيا څخه هيڅ وېره نه لرئ، بلکې پوهېرئ، چې تقابل او مخامختيا د اصلاح او توافق لومړنی گام دی. حال دا چې نور خلک ممکن د ژوند له سختيو او ستونزمنو هغو سره له مخ کېدو ډډه وکړي، خو تاسو يو ډول ځان مجبوره گڼئ، چې حقايق او واقعيتونو را برسېره کړئ، هيڅ توپير نه کوي، چې دغه حقايق څومره ترخه دي. تاسو په دې اند ياستئ، چې د دوو کسانو ترمنځ هر څه بايد واضح وي او خلک ننگوئ، چې رښتيني او ايمانداره اوسي. تاسو خلک گواښ منلو ته تېل وهئ. حتی و دې شي د دې کار لپاره يې ووېرئ. ممکن ځينې مو دا کار ښه ونه گڼي او تاسو د خپل نظر تحميلوونکي وگڼي، خو اکثره وختونه همدا خلک د واک او ځواک واگې ستاسو په لاس کې درکوي. خلک هغو کسانو ته ځان نږدې کوي، چې يو دريځ نيولی شي او خلکو ته ویلی شي، چې په کوم لوري حرکت وکړي. له همدې امله، د خلکو ستاسې خواته در مخه وي. تاسو تل موجود ياستئ. او «امر» ستاسو په لاس کې وي.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه ژمن او مصمم سپړی يم. - زه ننگونو او مسايلو ته اړتيا لرم. - زه په داسې حالاتو کې د کنټرول راوړلو سره مينه لرم، چې له کنټروله وتلي وي. - زه له عدم فعاليتي او اعراض څخه کرکه لرم. - زه احساساتي شفافيت وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته خو مشورې:

- ★ داسې مسلک ولټوئ، چې تاسو پکې يو واضح او اغېزناک مقام ولرئ او په نورو اغېز وکولى شئ.
- ★ خپل اواز او لهجې ته غور وکړئ، که جابراڼه طرز پکې وي، نو هڅه وکړئ، چې کم يې کړئ. ستاسو په خبرو کې بايد د امرانه انداز په ځاى تشويقونکى انداز محسوس شي.
- ★ د اړيکو د ښه والي لپاره په خبرو کې نرمي راولئ او په حساسو مسايلو کې د خپل نظر د بيانولو پرمهال په دليل وغږېږئ، خو دليل مو هم په نرمه ژبه وړاندې کړئ.
- ★ خپل ملگري د اهدافو ټاکلو او لاسته راوړلو ته وهڅوئ.
- ★ خپل ژوند ته يو لوى هدف وټاکئ، تر څو امرانه ځواک مو خپل هدف ته د رسېدو وسيله وگرځي. که هدف نه وي، نو د خداى له دومره لويه نعمته به پوره استفاده ونه شئ کولى.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

پوليس يا د پوځ قومندان، د شرکت رئيس، د خرڅلاو استازى، د فلم يا ټلويزون ډايرکټر، د پرچون برخې مسؤل، تدريس ...

۳- افهام و تفهيم (Communication)

ستاسو خوښېږي، چې تشرېح وکړئ، توضېح وکړئ، يوه موضوع روښانه کړئ، کوربه توب وکړئ، ويناوې وکړئ، او ليکوالي وکړئ. په دې ټولو ډگرونو کې ستاسو د افهام و تفهيم ځواک يا ټيم (theme) په عمل کې وي. نظريات ستاسو لپاره د پيل ټکى دى. پېښې ستاتيکې او د سکون په حالت کې دي. تاسو دا اړتيا احساسوئ، چې نظريات بايد را ژوندي شي، له انرژي مالا مال شي، هيجان پکې راوړل شي او روښانه شي. له همدې امله تاسو پېښې په کيسو بدلوئ او د کيسو ويلو تمرين کوئ. تاسو يوه وچه نظريه در اخلئ او د انځورونو، تشبېهاتو، مثالونو او استعارو په مټ د ژوند سا پکې اچوئ. تاسو په دې عقیده ياستئ، چې د زياترو خلکو د تمرکز دوران ډېر لنډ وي. هغوى ته ډېر زيات معلومات ورکول کېږي، خو ډېر کم يې وړ پورې غوټه کېږي، نور په يوه غور د اورېدو او په بل د ويستو کيسه وي. تاسو غواړئ، چې ستاسو معلومات بقا وکړي - هغه که يوه نظريه وي، يوه پېښه، د يوه توليد مشخصات او فوايد، يوه اختراع، يا يو درس وي. تاسو غواړئ، چې د خلکو توجو و تمرکز تاسو ته واوړي؛ تاسو دغه تمرکز ځان سره ونيسئ او قبضه کوئ يې. په همدې هڅه کې تاسې د يوې خبرې يا مفکورې لپاره په مناسبو کلماتو او اصطلاحاتو پسې گرځئ. همدغه شى تاسو د ډراماتيکو کلماتو او ځواکمنو کلمو ترکيباتو ته لمسوي. همدا وجه ده، چې د خلکو تاسې ته غوږ نيول خوښېږي. ستاسو لفظي انځورونه د هغوى لېوالتياوې را وپېښوي، نړى يې وړ صيقل کوي او د عمل لپاره الهام وړ بڼي.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه يو تفريحي مكالمه جوړوونكى انسان يم. - زه يوه دريځ او اورېدونكو ته اړتيا لرم. - زه له كيسو او كيسه ويونكو سره مينه لرم. - زه له ناڅرگند شويو تجربو څخه كركه لرم. - زه د مهمو پيغامونو اورېدو ته تمرکز وړاندې كوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک غوره كړئ، چې له خلكو سره د راشې درشې او خبرو اترو بڼه ډېر فرصتونه په لاس درشي.
- ★ كيسې، مقالې، الفاظ او متلونه جمع كړئ. دا تاسو ته انگېزه دركوي.
- ★ چې كتابونه مطالعه كوئ، په لوړ غږ يې لولئ ... داسې به مو د ابلاغ وړتيا بڼه شي.
- ★ د خبرو په وخت كې نظر په گډوونوالو وساتئ او وگورئ چې خلك درته متوجه دي كه نه؟
- ★ چېرته چې موكه په لاس درشي، داوطلب سيمينار وړاندې كړئ يا خبرې وكړئ. داسې به مو د خبرو كولو تلوسه په ارامه وي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلكونه:

د عامه اړيكو مدير، د ټلويزون كوربه، د ټولنيزو رسنيو مدير، انلاين محتوا ليكونكى، بلاگ ليكونكى، سياسي رهبر، كاپي رايتير، د څرخلاو استازى، د براندې مدير، تدريس، تصنيف و تاليف، د معلوماتو څانگې مسؤل، د مشري خدماتو مسؤل ...

۴- سيالي (Competition)

د سيالي ريښه، مقايسي يا پرتلني ته غځېدلې ده. تاسو چې كله نړۍ ته گورئ، په لاشعوري ډول د خلكو وړتيا او استعداد درك كولى شئ. د هغوى وړتيا ستاسو لپاره معيار او زرگانې وي. هېڅ توپير نه كوي، چې تاسو څومره زيار كارئ، هېڅ توپير نه كوي، چې ستاسو موخې څومره ارزښتناكې دي، كه تاسو خپلو موخو ته ورسېدلئ، خو خپل ملگري يا رقيبان مو شاته پرې نه ښودل، تاسو ته خپله لاسته راوړنه هېڅ ښكاري. د نورو سيالانو په څېر، تاسو خلكو ته اړتيا لرئ. تاسو بايد پرتله او مقايسه وكړئ. كه تاسو مقايسه وكړئ، تاسو سيالي كولى شئ، او كه سيالي وكړئ، تاسو يې گټلى شئ. او كله يې چې وگټئ، نو بيا د دې ډول احساس هېڅ بدليل نه پېژنئ. تاسو اندازه گيري خوښوئ، په دې چې د اندازه گيري په مټ تاسو مقايسه كوئ. تاسې له خپلو سيالانو ښه وړئ، په دې چې ستاسو د تشويق او انگېزې سبب گرځي. ستاسو مسابقې خوښېږي، په دې چې تاسو بايد گټونكي راشئ. په تېره هغه مسابقې مو زياتې خوښېږي، چې تاسو پوهېږئ، چې د بريا لپاره يوه واسطه يا سفارش هم لرئ. كه څه هم تاسو د خپلو سيالانو درناوى كوئ او ان د خپلې ماتې شكايه او گيله هم نه كوئ، خو تاسو سيالي د رقابت او مسابقې د هدف و خوند لپاره نه كوئ. تاسو د گټلو او بريا په خاطر سيالي كوئ. له همدې امله، له وخت سره له هغو مسابقو واټن نيسي، چې نور هلته بريا ناشوني در ښكاري.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

-زه له خپلو سيالانو خبر لرم. -زه د مقاييسې او انگيزې لپاره سيالانو ته اړتيا لرم. -زه له دې سره مينه لرم، چې له بهرین لوبغاړي سره ډغرې ووهم. -زه دوهم مقام له گټلو څخه کرکه لرم. -زه د بهترين مقام لپاره انگيزه او الهام وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ په سازمان کې داسې چاپيريال غوره کړئ، چې د خپل استعداد او وړتيا اندازه در معلومه شي.
- ★ هره ورځ خپل استعداد اندازه کړئ او که کېږي، نو د اندازه گيري لپاره يو سيستم جوړ کړئ، تر څو کله چې له نورو سره ځان پرتله کوئ، نو خوند ترې واخيستلی شئ.
- ★ داسې ملگري پيدا کړئ، چې له مسابقې او سيالۍ خوند اخلي او له تاسو سره رقابت وکړي.
- ★ عادي کارونه هم د سيالۍ او رقابت په ډول ترسره کړئ. په دې ډول به د ډېر کار کولو فرصت په گوتو درشي او فطري مزاج به مو هم پياوړی شي.
- ★ د ماتې په صورت کې داسې ذهني تمرينونه وکړئ، چې سکون در وښيي او طبيعت مو ارامه کړي.
- ★ خلکو ته ووايئ، چې تاسو ولې سيالۍ او بریا غواړئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

ورزشکار، د خرڅلاو استازی، کاروباري مشر، بانکوال، نړيواله بازارموندنه ...

۵- لوبونکی (Maximizer)

ستاسو کمه پيمانه، عالي ده، په اوسط مو زړه اوبه نه څښي. يو شی له ټيټې درجې څخه يو څه پورته درجې ته وړل ډېره زياته خواري او هلې ځلې غواړي او دا ستاسو په نظر ډېر گټور کار نه دی. خو يو شی له قوي څخه په زبردست شي بدلول هم همدومره خواري غواړي، خو خوند او هيجان يې ډېر زيات دی. ځواکونه او استعدادونه، هغه که ستاسو خپل وي يا د بل، ستاسو لپاره د دلچسپي موردونه دي. هغسې چې په ملغرو پسې يو څوک غوټې وهي، تاسو په ځواکونو پسې غوټې وهي او د ځواک په معلومو او ښکاره ښو پسې ځير ياستئ. له زدکړې پرته ترلاسه شوی استعداد، چټکه زدکړه، له ټاکلو پراوونو پرته يو مهارت زده کول، دا ټول د دې ښې دي، چې يو شخص له يوه ځانگړي ځواک څخه برخمن دی. او يو ځل چې تاسو يو ځواک ومونده، تاسو ځان مجبوره احساسوئ، چې اوس وده ورکړئ، صيقل يې کړئ او تر عالي او لوړې کچې يې وغځوئ. تاسو ملغلره تر هغو پورې صيقل کوئ، چې ځلا يې سترگې وېرښوي. د ځواکونو دغه فطري درک په دې معنا دی، چې نور خلک تاسو ته د توپيرونکي شخص په سترگه گوري. تاسو خپل ډېر وخت له هغو خلکو سره تېروئ، چې ستاسې ځانگړو ځواکونو ته د ارزښت په سترگه گوري. دغه راز، تاسو هغو خلکو سره هم دلچسپي ښيئ چې خپل پټ ځواکونه يې کشف کړي يا نوي ځواکونه ترلاسه کړي وي. تاسو له هغو کسانو څخه ځان گوبڼه کوئ، چې غواړي تاسو اصلاح کړي او يا مو تېرې بهرې در بياتي کړي. تاسو له هغو خلکو سره وخت نه تېروئ، چې

په هغه څه ماتم کوي، چې تاسو يې نه لرئ. بلکې، تاسو په هغو ډاليو او پېرزوينو سرمايه گذاري کوئ، چې تاسو ترې برخمن ياستئ، ځکه دا کار لا ډېر خوند و تفریح لري، ډېر گټور دی، او له عملي اړخه يې تقاضا هم ډېره ده.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه استعداد ته ژمن انسان يم. - زه وایم، چې کیفیت هم باید د کمیت هومره اهميت ولري. - زه مينه لرم، چې له سرمايې څخه حد اکثر عوض ترلاسه کړم. - زه د کمزورتياوو له اصلاح څخه کرکه لرم. - زه پر کیفیت ټينگار وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې کار ولټوئ، چې د نورو د کاميابولو لپاره د مرستې فرصت درکول شي.
- ★ د استعداد د معلومولو لپاره خپل معيارونه وټاکئ. دا به درسره د ځان او نورو د استعداد په اندازه کولو کې مرسته وکړي.
- ★ په خپلو وړتياو فوکس وکړئ. تل د نويو معلوماتو په لټه کې اوسئ او خپل مهارتونه تمرین کړئ.
- ★ موخې وټاکئ. د همکارانو، ټولني او کورني د غړو د بهتری او نمو لپاره د خپلو وړتياوو د استفادې په لارو چارو غور وکړئ.
- ★ د برياليتوب ادبيات مطالعه کړئ. هغه خلک چې خپلې وړتياوې يې موندلې او بهتره کړې دي، د هغوی ژوند مشاهده کړئ.
- ★ په خپلو کمزوريو واکمن شئ. داسې ملگري ولټوئ، چې د کمزورتياوو په ختمولو کې درسره مرسته وکړي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

روزونکی، لارښود، مدير، استاذ، لوبغاړی...

٦- خود اطمیناني (Self-Assurance)

ځان ډاډېينه له خود اعتمادي سره ورته ده. د خپل درون په ژورو کې، تاسې په خپلو ځواکونو ايمان و باور لرئ. تاسو پوهېږئ، چې تاسو وړ ياستئ - وړ ياستئ، چې گواښونه ومنئ، نويو ننگونو ته غاړه ورکړئ، ادعاوې وکړئ، او تر ټولو ډېره مهمه دا ده، چې د پای ته رسولو وړتيا لرئ. خو ځان ډاډېينه تر خود اعتمادي ډېره لويه او پراخه معنا او ساحه لري. تاسو چې د خود اطمیناني يا ځان ډاډېيني له ځواک څخه برخمن ياستئ، يوازې په خپلو وړتياوو باور نه لرئ، بلکې په خپلو قضاوتونو يې هم لرئ. تاسو چې کله نړۍ ته گورئ، تاسو پوهېږئ، چې ستاسو ليدلوری ځانگړی او بېل دی. او دا چې هېڅ څوک هم کټ مټ هغه څه نه وينی، چې تاسو يې وينئ؛ تاسو پوهېږئ، چې هېڅ څوک هم ستاسو لپاره تصميمونه نه شي نيولی. هېڅ څوک تاسو ته دا نه شي بندولی، چې څه فکر وکړئ. دوی تاسو لارښوونه کوي او وړاندیزونه درکوي. خو پایلې ته د رسېدو، تصميم

نیولو او اقدام کولو واک او اتارتي یوازې له تاسو سره وي. دغه اتارتي او د خپل ژوند تېرولو لپاره دغه وروستی مسؤلیت پذیري ستاسو په درون کې وېره نه ایجادوي. بلکې، تاسو یې طبيعي گڼئ. حالات چې هر رنگه وي، تاسو په دې پوهېږئ، چې سمه پرېکړه څه شی ده. دغه ځواک یا تیم تاسو ته د یقین او گروهې اورا درېښي. د ډېرو خلکو پر خلاف، تاسو د بل کس په قضاوتونو په اسانه نه غولېږئ، توپیر نه کوي، چې قضاوتونه یې څومره تشویقونکي یا انگېزه ښونکي دي. دغه ځان ډاډینه یا خود اطمیناني ممکن خاموشه وي او یا ممکن چیغې ووهي، چې دا ستاسې په نورو تیمونو یا ځواکونو پورې اړه لري، خو یوه خبره ده، چې خود اطمیناني مو پخه او کوتلې وي. قوي وي. او د بهرې د ملا د تیر غوندې د بهلا بېلو فشارونو او رېږو پر وړاندې مقاومت کوي او انحراف ته مو نه پرېږدي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- هغه مهال چې شاوخوا شکونه او شبهات وي، زه په خپل درون باوري یم. - زه په یوازې ځان او خپلواکه توگه د اقدام لپاره ازادي ته اړتیا لرم. - زه مینه لرم، چې د خپل برخلیک کنترول په لاس کې ولرم. - زه له دې کرکه لرم، نور خلک راته ووايي، چې زه باید څه وکړم. - زه د اړینو گواښونو منلو ته رضایت وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ ستاسو لپاره داسې مسلک او چاپیریال غوره دی، چې تصمیمونه درباندي مسلط نه شي، بلکې په خپل کار کې پخپله د تصمیم نیولو واک درسه وي. په داسې ځایونو کې به له کار کولو خوند واخلي.
- ★ په خپل خدای درکړي وجدان بروسه ولرئ او خلکو سره په تصمیم نیولو کې مرسته وکړئ. خلک مو چې دغه خود اطمیناني ویني، گوته په غاښ به پاتې وي.
- ★ کېدلی شي، ځینې خلک مو مغرور یا ضدي وگڼي؛ دا د هغوی خپل نظر دی، تاسو اړتیا نه لرئ، چې د خپل مزاج په بدلولو فکر وکړئ.
- ★ خلکو ته دا روښانه کړئ، چې تاسو د نورو خلکو نظرونه هم اورئ او درناوی ورته لرئ. خو، په یوه مسئله باندي د پوهېدو لپاره خپل انداز لرئ او هغه له نورو بېل دی.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

مدیریت، حقوق، فروشات، شخصي کاروبار، د ډرامې یا فلم ډایرکټر/ پروډیوسر...

۷- اهمیت (Significance)

تاسو غواړئ، چې د نورو خلکو په سترگو کې ډېر زیات مهم او ارزښتناک شخص اوسئ. په رښتیني معنا که وغږیږو، تاسو غواړئ وپېژندل شئ او مشهور و معروف شئ. غواړئ، چې خبره مو واورېدل شي. غواړئ، چې له نورو بېل او متفاوت اوسئ. غواړئ، چې نومیالي شئ. په تېره، تاسو غواړئ، چې د خپلو ځانگړو ځواکونو له مخې مشهور شئ او د ارزښت په سترگه درته وکتل شي. تاسو د باور وړ، مسلکي او بریالي انسان په توگه د

ستایل کېدو یوه اړتیا احساسوئ. بله دا ده، چې تاسو غواړئ، چې له نورو داسې خلکو سره چې باور وړ، مسلکي او بريالي وي، ملگرتیا او ملتیا ولرئ. او که هغوی دغه خصوصیات ونه لري، تاسې یې تر هغو پورې هڅوئ، چې هغوی دا هر څه لاسته راوړي. که نه نو، تاسو په مخ ځی او هغوی پرېږدئ. تاسو چې یوه خپلواکه اروا لرئ، غواړئ چې کار مو د ژوند طرز اوسي، نه دنده؛ او په دغه کار کې تاسو غواړئ، چې واگې مو ازادې پرېښودل شي، او زړه مو وي، چې هر کار په خپله خوښه او طبعه برابر وکړئ. ستاسو ارمانونه ډېر شدید وي او دغو ارمانونو ته ډېر زیات درناوی لرئ. له همدې امله ستاسو ژوند له موخو، لاسته راوړنو او علمي او تعلیمي کارونو ډک وي. ستاسو فوکس چې په هر څه وي - او هر شخص په دې برخه کې مختلف دی - ستاسو د اهمیت ځواک تاسو تل بره خوا ته کشوي او له عادي او متوسطې دایرې څخه مو د استثنای په لور سوق کوي. دا هغه ځواک دی، چې تاسو تل د ترلاسي په لور روان ساتي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه له دې سره دلچسپي لرم، چې د یوه مهم شخص په توگه وپېژندل شم، تر څو یو مهم څه لاسته راوړم. - زه داسې خلکو ته اړتیا لرم، چې زما بهترین اړخ را برسېره کړای شي. - زه د برياليو خلکو له ملگرتیا او ملتیا سره مینه لرم. - زه له گمنامي او د نورو له خوا له بې پامه نیول کېدو څخه کرکه لرم. - زه د لایزاتي تقاضا لپاره رضامندي وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک غوره کړئ، چې په ازاده توگه د کار کولو او د خپل رفتار د ټاکلو فرصت درکول شي.
- ★ د خپل مهارت او تجربې پر بنسټ داسې فرصتونه ولټوئ، چې تاسو ته له خلکو سره د خبرو، مقالو لیکلو او تر نورو پورې د خپلې خبرې د رسولو فرصت درکوي. دغه ټول کارونه د نورو په منځ کې یو واضح او روڼ مقام درکوي.
- ★ د خپلو لویو هیلو فهرست جوړ کړئ او خپلې مخې ته یې کېږدئ. هر کله چې مایوسي او تنبلي درباندي راشي، نو د خپلو هیلو دغه فهرست وگورئ، په درون کې به مو بېرته هیجان را بیدار شي.
- ★ خپل خوښونه او موخې له خپلې کورنۍ، نږدې ملگرو او انډیوالانو سره یادې کړئ. داسې به انگېزه ترلاسه کوئ.
- ★ ستاسې وړتیاوې او مهارتونه په داسې چاپېریال کې ښه وده کوي، چې ډېر انعطاف او نرمښت ومني. په کومه اداره کې چې تنگ او توند قوانین وي، ستاسو خلق تنگېږي. دغسې ځایونو کې خپل استعداد نه شی ښودلی.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

ډاکټر، پروفیسور، ډاکټر، سندرغاړی، هنرمند، شخصي کاروبار...

۹- په نورو گرانښت (WOO – Winning Others Over)

په نورو گرانښت دا چې، د نورو زړه لاسته راوړې او د ځان ملگري يې کړې. تاسو له نويو خلکو سره د ملاقات له ننگونې او د هغوی له گرانښت ترلاسه کولو څخه خوند اخلئ. ناشنا او پردې خلک ستاسو لپاره اصلاً وپروونکي نه دي. بلکې ناشنا وگړي تاسو ته انرژي او هيجان درکوي او په ځان کې د هغوی په لور ميلان ويني. تاسو غواړئ، چې د هغوی نومونه زده کړئ، پوښتنې ترې وکړئ او ترمنځ مو مشترک ټکي را برسېره کړئ، تر څو يوه مکالمه ورسره پيل کړئ او صميميت او ملگرتيا جوړه کړئ. ځينې خلک ممکن له شرمه خبرې نه شي پيلولی، په دې چې هغوی په دې اړه اندېښنه لري، چې څه ووايي. خو تاسو داسې نه ياستئ. تاسو ته نه يوازې دا چې خبرې نه در ختمېږي، بلکې له پردیو سره د خبرو له پيلولو خوند هم اخلئ، ځکه چې تاسو د کنگل له ماتولو او د اړيکې له جوړولو اطمینان ترلاسه کوئ. يو ځل مو چې اړيکه جوړه شوه، بيا نو ستاسې لپاره کار اسانېږي او نور مخکې ځئ. ستاسو لپاره تل نوي خلک شته، چې ملاقات ورسره وکړئ، د کار لپاره نوي ځايونه لرئ او د ښکېلتيا لپاره نوې گڼه گوڼه ويني. په دنيا کې ستاسو لپاره پردی څوک نه وي، يوازې هغه ملگري وي، چې تاسو لا ورسره نه دي ليدلي - او هغه هم ډېر زيات ملگري!

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه ښکېلوونکی روغېر کونکی انسان يم. - زه د ملاقات لپاره نويو خلکو، د کار لپاره نويو موقعیتونو، او د ښکېلتيا لپاره نويو غونډو ته اړتيا لرم. - زه مينه لرم، چې له داسې چا سره ملاقات وکړم، چې پخوا مې نه وي ليدلی. - زه له ستاتيک يا محدود ټولنيز جال څخه کرکه لرم. - زه په ټولنيزو واقعو کې انرژي وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې دنده ولټوئ، چې د ورځې په جريان کې له گڼ شمېر نويو او پخوانيو کسانو سره د ليدو فرصت په لاس درشي.
- ★ تاسې چې کوم خلک پېژنئ، له هغوی سره مضبوطه شبکه جوړه کړئ او په مياشت کې يو ځل ورسره ووينئ.
- ★ په محلي رضاکارو سازمانونو کې غړيتوب واخلم او د خپلې سيمې په ټولنيزو غونډو کې گډون وکړئ. په دې ډول به د وړتيا د اغېزناک کولو ښه فرصت په لاس درشي.
- ★ د خپلې پېژندگلوی د خلکو په تړاو معلومات جمع کړئ، لکه د هغوی د زېږېدو نېټې، لېوالتياوې او داسې نور. وخت په وخت له هغوی سره په دې اړه اړيکه هم ونيسئ.
- ★ له خپل پېژندگلو سره چې کله وينئ، نو د شخصي او کاري مسايلو په اړه هم لږ و ډېر معلومات ترې واخلم. او که د کومې ستونزې په حل کې ورسره مرسته کولی شئ، نو اړومرو وړانديز ورته وکړئ. په دې ډول به مو نه يوازې د ملگرو کړی لا پياوړې شي، بلکې ستاسو دغه فطري وړتيا د قرب الهي ذريعه هم گرځېدلی شي.

د دغه ډول شخص لپاره ور مسلکونه:

د غونډو منتظم، اداکار، هنرمند، سندرغاړی، د سازمانونو تړنبر، د خرڅلاو استازی، مشتري خدماتو مسؤل، د عامه اړیکو افسر...

(د) د سرته رسونې اړوند ځواکونه (Executing)

۱- لاسته راوړونکی (Achiever)

ستاسو د «لاسته راوړونکي» ځواک دا روښانوي، چې څه شی تاسو تحریکوي او حرکت درکوي. لاسته راوړونکی تیم د لاسته راوړلو یوه دوامداره اړتیا راته بیانوي. تاسو داسې احساسوئ، چې گواکې هره ورځ مو په صفر پیلېږي. خو د ورځې تر پایه پورې تاسو باید یو ملموس او محسوس شی لاسته راوړئ، تر څو د ځان په اړه ښه احساس وکړئ. او له «هرې ورځې» ستاسو هدف هره ورځ وي - د اونۍ ورځې، د رخصتۍ ورځې، موسمي رخصتۍ او داسې نور. هېڅ توپیر نه کوي، چې هر څومره دا احساس درسره وي، چې یوه ورځ خو د ارامتیا مستحق هم یاستئ، خو که یوه ورځ هم له کومې لاسته راوړنې پرته تېره شي، فرق نه کوي، چې وړه هم وي، تاسو ناکراره او پرېشانه کېږئ. ستاسو په درون کې یو داخلي اور لمبې وهي. دغه اور مو د لا ډېر کار په لور او د لا ډېرو لاسته راوړنو په لور لمسوي. او کله چې یوې لاسته راوړنې ته ورسېږئ، ستاسو اور د یوې شېبې لپاره خاموشه کېږي، خو ډېر ژر خود بخود روښانېږي او د یوې بلې لاسته راوړنې په لور مو تحریکوي. د دوامداره او پرلپسې لاسته راوړنو دغه اړتیا ممکن ډېره منطقي نه وي. و دې شي، چې ډېره متمرکز هم نه اوسي. خو دغه اړتیا تل ستاسو په درون کې وي. د «لاسته راوړونکي» په توگه تاسو باید د نارضایتی له دې خاموشه اواز سره ژوند کول زده کړئ. دغه جذبه خپلې گټې هم لري. تر اوږدو ساعتونو پورې د کار انرژي درکوي، بې له دې چې د ستړیا احساس وکړئ. دا هغه جرقه ده، چې د نویو کارونو او نویو ننگونو د منلو لپاره پرې حساب کولی شی. دا د ځواک هغه سرچینه ده، چې رفتار مو تعینوي او د خپل تیم په منځ کې مو د گټورتیا کچه ټاکي. دا هغه تیم دی، چې په مخ مو بیایي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه زیارکښه انسان یم. - زه په خپل رفتار باندې د کار کولو لپاره ازادې ته اړتیا لرم. - زه د کارونو له بشپړولو سره مینه لرم. - زه د استقامت او پشتکار له نشتوالي څخه کرکه لرم. - زه د زیار او زحمت تومنه او شدت وپاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

★ لاسته راوړونکی شخص د موخو لپاره ناکراره وي. د ځان لپاره داسې دنده ولټوئ، چې وخت په وخت بېلا بېلې موخې بشپړې کړئ او دغه موخې روښانه هم وي.

★ د مسلک د انتخاب په اوږدو کې چې څومره پړاوونه راځي، د هغو ټولو پړاوونو فهرست جوړ کړئ. ستاسو لپاره هر پړاو یو هدف کېدلی شي. که اړتیا شي، د مسلکونو له متخصص سره اړیکه نیول هم د یوه پړاو په توګه په پام کې ونیسئ. د هر پړاو له بشپړولو وروسته به د یو څه لاسته راوړنې احساس کوئ او د «لا ډېرو لاسته راوړنو تنده» به مو ورسره څرګندېږي.

★ د کار لپاره داسې چاپېریال ولټوئ، چې هره ورځ د خپلو وړتیاوو د بنسټو او د کاري استقامت د زیاتولو فرصت درکول شي.

★ داسې ځانګړې ولټوئ، چې ډېر زیات زیار و زحمت غواړي. په دغو مسلکونو کې په کار سره به مو دغه ځواک مطمئن وي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

د خرڅلاو استازی، بازارموندنه، راپور جوړوونکی، پروډیوسر، تدریس، تجارت، پوځي افسر...

۲- ترتیبوونکی (Arranger)

تاسو پرمخ وړوونکي یاستئ. کله چې له داسې مغلق حالت سره مخ شئ، چې ګڼ فکتورونه پکې شامل وي، تاسو د ټولو اړخونو له مدیریت او تنظیم څخه، له ترتیب او ترکیب څخه خوند اخلئ، تر هغو چې تاسو ډاډه شئ، چې هر څه د خپل امکان تر بریده په ګټور ساختار منظم او مرتب شوي دي. په خپل ذهن کې تاسو د خپلو کارونو په اړه کوم ځانګړی څه نه لرئ. خو د نورو خلکو چې له دغه ځواکه به برخې وي، ستاسو وړتیا ته په کتو خولې وازې پاتې وي. دوی به پوښتنه کوي، چې ته څنګه په یوه وخت کې دومره ډېر شيان په خپل ذهن کې ساتلی شې؟ څنګه دومره انعطاف پذیره او اماده یې، چې دومره ډېر پلانونه چې ناڅاپي ورسره مخ شوی یې، له یو نوي ترتیب سره اوډلی او تنظیم کولی شې؟ خو تاسو به یې نظمه توګه د چلند یا کار کولو اصلاً تصور نه شئ کولی. تاسو د اغېزناکې انعطاف پذیرۍ یوه روښانه بېلګه یاستئ، هغه که د خپل سفر مهالوېش بدلون وي، په دې چې د هوايي لیکو نرخونه را ښکته شوي او یا د یوې نوې پروژې لپاره د سمو خلکو او سرچینو د ترکیب اماده کول وي. له ساده مسایلو تر پیچلو موضوعاتو پورې، تاسو تل د بشپړ ترتیب په لټه کې یاستئ. له شک پرته، تاسو په ډاینامیکو او بدلېدونکو حالاتو کې تر ټولو ښه فعالیت کولی شئ. ځینې چې له ناڅاپي حالاتو سره مخ شي، نو ګیله کوي، چې پلانونه دومره په احتیاط جوړ شوي، چې بدلون پکې ناشونی دی، او ځینې نور بیا په شته قوانینو او پروسو خپل زړه ډاډه کوي. خو تاسو له دې دواړو ډلې څخه نه یاستئ. په ځای یې تاسو د ابهام منځ ته ځان غورځوئ، نوي انتخابونه په لاره اچوئ، د کم مقاومت لرونکو نويو لارو پسې غوټې وهئ، او نوي شریکان او ملګري لټوئ - په دې چې تاسو باور لرئ، چې بلاخره امکان دې ولري، چې تر اوسنۍ لارې یوه بهتره او غوره لاره هم موجوده وي.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

-زه له گڼو خوځنده شيانو سره ارامه يم. -زه يوه ډايناميك چاپيريال ته اړتيا لرم. -زه له اقدام او د اړينو بدلونونو له مديريت سره مينه لرم. -زه له اړينو بدلونونو سره له مقاومت څخه کرکه لرم. -زه انعطاف پذيري او تعامل وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ په داسې چاپيريال يا څانگه کې کار وکړئ، چې له وضع شويو قوانينو څخه بهر د کار کولو فرصت ولرئ، يعنې هره ورځ نوي څه وکړئ.
- ★ په داسې چاپيريال کې چې هلته مو پرلپسې مغلق مسايل مخې ته راځي، له کار کولو څخه به خوند واخلي.
- ★ يو فهرست جوړ کړئ، چې په هغه کې د خپل کاري ځای د ښه والي لپاره چې کومې مشورې کوئ، هغه وليکئ.
- ★ داسې لارې ولټوئ، چې له نورو سره د لازياتي مرستې وړتيا ومومئ.
- ★ نورو چې د ځان لپاره کومې موخې ټاکلې وي، په هغو ځان پوه کړئ او بيا پرې خبرې ورسره وکړئ.
- ★ په منظمه توگه بهلا بېلې غونډې تنظيم کړئ. په دې ډول به مو د ترتيب او تنظيم فطري وړتيا وځلېږي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

د سفرونو ايجنټ، د غونډو منتظم، د بشري سرچينو مدير، ارزيايي کونونکی، آډيټر...

۳- اعتقاد (Belief)

که تاسو د قوي اعتقاد له تيم يا ځواک څخه برخمن ياستئ، نو تاسو ځينې داسې بنيادي ارزښتونه لرئ، چې په هر حال کې خپل وجود برقراره ساتي. دغه ارزښتونه له يوه شخص نه بل ته فرق کولی شي، خو په عادي توگه د اعتقاد ځواک مو د دې سبب گرځي چې کورنۍ محوره، په خپل وجدان باورمن او حتی روحاني شخص اوسئ، او خپلو مسؤليتونو او عالي اخلاقو ته د ارزښت په سترگه وگورئ - هغه که په ځان کې وي او يا نورو کې. دغه بنيادي ارزښتونه ستاسو پر چلند له مختلفو اړخونو اغېز شيندي. دغه ارزښتونه ستاسو ژوند ته معنا او اطمینان درېښي؛ ستاسو په اند، بريا تر پيسو او پرستيژ ډېر لوړ څه دی. دغه ارزښتونه تاسو ته لوری درکوي او د ژوند په لوړو ژورو او ورکو کې ستاسو لاسنيوی کوي او د ثابتو لومړيتوبونو په لور مو رهبري کوي. دغه ثبات ستاسو د ټولو اړيکو بنياد جوړوي. ستاسو ملگري تاسو ته د تکيې وړ انسان په سترگه گوري. دوی وايي، موږ پوهېږو، چې ته په خپل دريځ درېږې. ستاسو د اعتقاد له لاسه په تاسو ډېر په اسانه باور کېږي. دا اعتقاد د دې غوښتنه هم کوي، چې ځان ته داسې کار ولټوئ، چې ستاسو له ارزښتونو سره غاړه غاړې شي. د دې لپاره چې په ژوند کې مو معنا راشي، بايد کار وکړئ؛ کار ستاسو لپاره ډېر زيات اهميت مومي. تاسو د اعتقاد د ځواک له لوري رهبري

کپړئ او یو کار ستاسو لپاره یوازې هغه مهال ارزښت لري، چې تاسو ته له خپلو ارزښتونو سره د ژوند کولو فرصت درکړي.

د ځان په تړاو یې څرگندونې:

- زه له بنيادي ارزښتونو سره شديده لېوالتيا لرم او جوړجاړی ورباندې نه کوم. - زه د خپل ژوند لپاره يوه مقصد يا سبب ته اړتيا لرم. - زه د وجدان له غږ سره مينه لرم. - زه له هر هغه شي څخه کرکه لرم، چې زما له ارزښتونو سره ټکر خوري. - زه د ارزښتونو باور، وضاحت او ثبات وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې دنده ولټوئ، چې چاپېريال يې ستاسو له ارزښتونو سره جوړ وي، مثلاً د مذهبي يا خيريه مرستو مؤسسه.
- ★ وخت په وخت د خلکو مرسته او خدمت وکړئ، تر څو ارزښتونه مو قوي شي. دا اطمينان هم درښيي.
- ★ داسې پلانونه په لاره واچوئ، چې د خپلو ارزښتونو د روزنې فرصت ترلاسه کړئ.
- ★ په کوم ښوونځي، يتيم خانه، روغتون يا بله اداره کې رضاکار خدمتونه وړاندې کړئ.
- ★ داسې ملگري جوړ کړئ، چې ارزښتونه يې ستاسو له ارزښتونو سره همهانگه وي.
- ★ ستاسو له ارزښتونو څخه د مختلفو ارزښتونو لرونکو کسانو سره هم راشه درشه زياته کړئ، تر څو د نورو د ارزښتونو په اهميت هم پوه شئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

په خيريه يا مذهبي اداره کې دنده، په روغتون کې خدمات، د ښوونځي معلم، پوليس يا پوځ...

۴- ثبات (Consistency)

تاسو ته انډول او توازن اهميت لري. تاسو د دې شي په اهميت ډېر ښه پوهېږئ، چې خلکو سره بايد مساوي چلند وکړئ، هېڅ توپير نه کوي، چې په ژوند کې د هغوی مقام څه شی دی، له همدې امله تاسو نه غواړئ، چې هغه معيارونه او پرتلنې وکړئ، چې په هغو کې د يوه شخص لوری نیول کېږي. ستاسو په اند، دغه کار د خودغرضۍ او يا فردگرايې سبب گرځي او يوه داسې نړۍ منځته راوړي، چې هلته ځينې خلک د خپلو اړيکو يا مخينې له امله او يا دا چې په يوه ښه مقام کې دي، په ناعادلانه ډول ډېر څه وړي. دغه کار ستاسو لپاره اصلاً د زغم وړ نه دی او ځوروي مو. تاسو خپل ځان د دې شي په مقابل کې د ساتونکي په توگه وينئ. سره له دې چې د خاصو امتيازاتو له دې نړۍ سره مستقيم تضاد هم لري، خو تاسو په دې باور ياستئ، چې خلک په يوه باثباته چاپېريال کې ښه وړتيا ښودلی شي، هلته چې قوانين واضح وي او په ټولو باندې په يو شان پلي کېږي. دا هغه چاپېريال دی، چې خلک پوهېږي، چې له دوی توقعات څه دي او څه ترې غوښتل کېږي. دا ډول چاپېريال د

پيش بيني وړ او په مساوي ډول پرمخ ځي. پر عدل ولاړ وي. دلته هر شخص د خپل ارزښت د بنودلو لپاره مساوي فرصت لري.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه د فردي غوښتنو په ځای د ډلې له اړتياوو سره ډېره دلچسپي لرم. - زه د کار لپاره معياري پروسيجرونو ته اړتيا لرم. - زه کټ مټ په يو رنگ د کارونو له ترسره کولو سره مينه لرم. - زه له بې ضرورته لاسوهنې او شخصي-سازي څخه کرکه لرم. - زه داسې قوانين او پاليسۍ وړاندې کوم، چې کلتوري پيش بيني زياتوي.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک به ستاسو لپاره گټور وي، چې له نورو سره د مرستې فرصت درکول شي او له کار او ژوند څخه مو خلک اغېزمن شي.
- ★ داسې اصول و ضوابط او ارزښتونه فهرست کړئ، چې غواړئ د هماغو مطابق خپل ژوند تېر کړئ. دغه اصول او ارزښتونو بايد نهايي خبره وي او هيڅ څوک يې د تبديلي او کمونې و زياتونې واک ونه لري.
- ★ که کوم څوک ښه وړتيا وښيي، نو د زړه له اخلاصه يې ستاينه وکړئ او لا ښه کېدو ته يې تشويق کړئ.
- ★ هغه خلک چې په سازمان کې د نورو پښې وهي يا په سازماني سياست کې ښکېل وي، هغوی په خپلو اخلاقو د ځان تابع کړئ. له هغوی سره د برخورد لپاره خپل معيار وټاکئ. خو، دې ته مو پام وي، چې ستاسو برخورد دومره نرم نه وي، چې دغه خلک ستاسو لپاره خطر وگرځي يا ستاسو خوش اخلاقي ستاسو بې عقلي وگڼي. توازن شرط دی.
- ★ د ځان او نورو په وړتيا تمرکز وکړئ. پام مو وي، چې ستاسو خوش اخلاقي د نورو د وړتيا د ضعيفېدو سبب نه شي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

پاليسي جوړوونکي، د کيفيت ارزونې خدمات، مالي محاسبه يا په ماليې پورې تړلي کارمندان، د گواښونو مديريت، پوليس، پوځ...

۵- سنجيده (Deliberative)

تاسو محتاط انسان ياستئ. په هر څه کې له احتياط څخه کار اخلي. تاسو يو په ځان پورې منحصر-فرد ياستئ. تاسو پوهېږئ، چې نړۍ د نه پيش بيني ځای ده. هر څه منظم او مرتب ښکاري، خو تر برنۍ سطحې لاندې تاسو گڼ خطرونه او گواښونه حس کوئ. د دې په ځای چې له دغو گواښونو انکار وکړئ، تاسو هر گواښ را برسېره کوئ او بيرون يې راوباسئ. بيا کولی شئ، چې هر گواښ تشخيص کړئ، ويې ارزوئ او بلاخره کم يې کړئ. نو، تاسو ډېر زيات سنجيده انسان ياستئ، چې له ژوند سره يو خاص برخورد کوئ. مثلاً، ستاسو خوښېږي، چې د راتلونکي لپاره پلان جوړ کړئ، تر څو دا معلومه کړئ، چې چېرته يوه تېروتنه يا غلطې

پېښېدلې شي. تاسو خپل ملگري په احتياط انتخابوئ او کله چې خبره شخصي موضوعاتو ته ورسېږي، نو يوازې له خپل ځان سره مشاوره کوئ. تاسو د ستاينې او تعريف په برخه کې هم ډېر زيات محتاط ياستئ، تاسو وپېرېئ، چې هسې نه غلط برداشت ترې وشي. که خلک تاسو نه خوښوي، په دې چې تاسې د نورو په څېر پرجوشه نه ياستئ، نو وي دې، تاسو پورې اړه نه لري. ستاسو لپاره ژوند د شهرت او نوم کومه سيالي نه ده. ژوند تاسو ته د ماینونو ساحه ده. نور خلک که غواړي، بې باکه منډې دې پرې وهي، خو تاسو ډېر متفاوت ليدلوری لرئ. تاسو خطر ونه تشخيصوئ، نسبي ارزښت يې اندازه کوئ، او بيا هر گام ډېر سنجيده ږدئ. تاسو په احتياط تگ کوئ.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه د احتمالي خطرونو ژور څيړونکی يم. - زه له خبرو مخکې غور نيولو او فکر ته اړتيا لرم. - زه د گواښ پر وړاندې له احتياط او مقاومت سره مينه لرم. - زه په قضاوتونو کې له بېرې څخه کرکه لرم. - زه محتاط او هر اړخيز روش وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ ستاسو لپاره داسې مسلک غوره دی، چې قانوني پلټنې او کاروباري خبرې اترې ولري يا د قانون سازي اړوند کارونه را ونغاړي.
- ★ په خپلو پرېکړو باور ولرئ، ځکه که کوم څوک اختلاف هم وکړي، تاسو د يوې مسئلې هغه اړخ ليدلی شئ، چې نور يې نه شي ليدلی.
- ★ کله چې نور خلک سختې پرېکړې کوي او مرستې ته اړتيا ولري، نو په تصميم نيونه کې ورسره مرسته وکړئ. تاسو د يوې مسئلې د غوره منطقي تحليل وړتيا لرئ.
- ★ زياتره خلک ستاسو شخصيت نه شي درک کولی او و دې شي، په غلطو نومونو مو هم ونازوي. تاسو يې باک مه وړئ. تاسو په خپل ځان کې گڼې ښېگڼې لرئ او نورو څخه بېل ياستئ.
- ★ خلکو ته وښیئ، چې تاسو د گواښونو د تجزيې او د بدلون د منفي اغېزو د کمولو ډېر ښه استعداد لرئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

سياسي يا دفاعي شناند، سمونگر، څېړونکی، ساينسپوه، د گواښونو تحليلگر، قاضي، د ماليې افسر...

۶- ډيسپلين (Discipline)

ستاسو نړۍ بايد د پيش بيني وړ وي. نړۍ مو بايد منظمه او له پلان سره سمه وي. د همدې لپاره تاسو وجداناً په خپلې نړۍ يو جوړښت نافذوئ. تاسو ورځني کارونه درته ټاکئ. په مهالوېشونو او وروستيو نېټو تمرکز کوئ. اوږدمهاله پروژې په مشخصو لنډمهاله پلانونو ماتوئ او هر پلان په ډېر زيار او استقامت مخته وړئ. ضرور نه ده، چې تاسو دې صفا سوتره اوسئ، خو دقت مو خوښ دی. تاسو چې د ژوند له دروني بې نظمي سره مخ

شئ، ستاسو هیله دا وي، چې کنترول مو په لاس کې وي. ورځنۍ چارې، مهالوېش، جوړښت، دا ټول له تاسو سره د دغه کنترول په ترلاسي کې مرسته کوي. نور خلک چې د ډیسپلین له ځواکه بې برخې وي، ځینې وختونه د نظم او ترتیب لپاره ستاسو له فکر نه بد وړي، خو ضرور نه ده، چې شخړه دې رامنځته شي. تاسو باید پوه شئ، چې ټوله دنیا د پیش یبني لپاره ستاسو هیله او ارمان نه احساسوي؛ هغوی د کارونو د سرته رسولو لپاره نورې لارې لري. دغه راز، تاسو هغوی د ساختمان او جوړښت لپاره په خپل ټینګار پوهولی شئ او ان مرسته ورسره کولی شئ، چې ستاسو دغه اړتیا ته د قدر په سترګه وګوري. ستاسو ناڅاپي زېري نه خوشېږي، تېروتنو ته هېڅ زغم نه لرئ، او رویتونه او د هر څه په اړه هر اړخیزه اندېښنه لرئ، خو اړتیا نشته، چې خلک دې ناسم برداشت وکړي او داسې وانګېږي، چې ګواکې کنترولونکی چلند لرئ او غواړئ خلک بندیان کړئ. بلکې، کولی شئ، چې دغه چلندونه د خپل ځانګړي میتود په توګه ورته وښیئ، چې تاسو د ژوند د پام غلطونکو اړخونو په مقابل کې د خپل پرمختګ او ګټورتیا لپاره استفاده ترې کوئ.

د ځان په تړاو یې څرګندونې:

- زه یو دقیق تنظیمونکی انسان یم. - زه کوتلی او سازمان شوي چاپیریال ته اړتیا لرم. - زه له منظمو او مرتبو شیانو سره مینه لرم. - زه له بې نظمي، ابهام او ناڅاپي پلانونو څخه کرکه لرم. - زه دقت او هراړخیز لیدلوری وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ په داسې ادارو کې دنده ولټوئ، چې قوانین او نظام یې کوتلی او منظم وي. داسې اداره چې پالیسی یې خورا روښانه وي.
- ★ خپل کارونه او شیان دوه درې ځله وګورئ او ځان یقیني کړئ، چې هر شی سل سلنه سم روان دي.
- ★ د وخت مدیریت فن زده کړئ، تر څو په شته وخت کې لا ډېر کار وکولی شئ.
- ★ د ځان لپاره داسې کوتلی نظام جوړ کړئ، چې په مټ یې د ټاکلو پایلو د ترلاسي امکان حد اکثر شي.
- ★ دا ومنئ، چې ستاسو د ټیم نور غړي له دومره ډیسپلین سره کار نه کوي، نو د هغوی د کار په میتود باندې د جر و بحث په ځای خپله توجه پایلو ته واړوئ.
- ★ خلکو ته وخت ورکړئ، چې ستاسو دغه وړتیا درک کړي او له دې اړخه د هغوی د استعداد په ښه والي کې مرسته ورسره وکړئ.
- ★ دا حقیقت هم ومنئ، چې د خپل مزاج له امله په وړه خبره هم غوسه کېدلی شئ. په اداره کې نور خلک ستاسو غوندې شخصیت نه لري، نو په ځان کې د زغم او صبر عادتونه پیدا کړئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

پیلوټ، د زړه یا ماغزو جراح، مالي محاسب، آډیټر، ترافیکي کنترول، د ماليې متخصص، پوځ...

۷- تمرکز (Focus)

«په کومه خوا مې مخه ده؟» تاسو له ځانه همدا پوښتنه کوئ. تاسو هره ورځ له ځانه دغه پوښتنه کوئ. تاسو چې د تمرکز د تيم له لوري رهبري کېږئ، يوه واضح هدف ته اړتيا لرئ. که ويې نه لرئ، ستاسو ژوند او کار ډېر ژر ناهيلی کوونکی گرځېدلی شي. له همدې امله، تاسو هر کال، هره مياشت او ان هره اونۍ ځان ته موخې ټاکئ. دغه موخې ستاسو لپاره د قطب نما نقش لوبوي، د لومړيتوبونو په ټاکلو کې مرسته درسه کوي او بېرته خپل اصلي مسير ته د راگرځېدو لپاره اړين اصلاحات درکوي. ستاسو «تمرکز» په دې وجه ځواکمن دی، چې تاسو چان او غورچاڼ ته مجبوروي؛ تاسو هر څه ارزوئ، چې آيا يو کار به خپلې موخې ته په رسېدو کې مرسته درسه وکړي که نه؟ هغه کارونه چې په دې برخه کې مرستندوی نه وي، له مخې يې لرې کوئ. په پای کې بيا ستاسو «تمرکز» تاسو مثمر کېدو ته مجبوروي. په طبيعي ډول، د دې تيم بل اړخ دا دی، چې تاسو مجبوروي، چې ځنډونو او ځنډونو ته هېڅ حوصله نه لرئ، هېڅ توپير نه کوي، چې هر څومره زړه رابښکونکي او دلچسپه هم وي. دا تيم له تاسو د خپلې ډلې خورا ارزښتناک غړی جوړوي. کله چې نور خلک په بېلابېلو لارو کې سرگردانه او سرگومه گرځي، تاسو يې بېرته اصلي مسير ته را بولئ. «تمرکز» هر چاته دا ور يادوي، چې که يو چېرته يو شی خپل هدف ته په رسېدو کې گټه نه در رسوي، نو بيا هغه شی مهم نه دی. او که مهم نه وي، نو بيا ستاسو وخت پرې نه ارزې. تاسو د ډلې هر غړی سیده او په خپل هدف متمرکز ساتئ.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه ډېر زيات متحرک او متمرکز انسان يم. - زه د لومړيتوبونو ټاکلو لپاره يوې موخې ته اړتيا لرم. - زه مينه لرم، چې د پای په ذهن کې نيولو سره اقدام وکړم. - زه په گډوډو او نامعلومو لارو له منزل څخه کرکه لرم. - زه د تمرکز او جهت په مرسته وضاحت وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ ستاسو لپاره په داسې ځانگه کې کار کول غوره دي، چې د کوم چا له مداخلې پرته په ازاد ډول کار وکولی شئ او د ټاکلو موخو د ترلاسي ماحول برابر وي.
- ★ داسې موخې وټاکئ چې وروستی نېټې يې معلومې وي او څنگه چې تاسو مخکې ځئ، تاسو ته به د خپلې ودې او پرمختگ اندازه هم لگېږي.
- ★ خپلې ټولې وړې او لويې موخې په کاغذ وليکنئ او اکثر يې لولئ تر څو دا احساس درسه وي، چې تاسو د موخو او اهدافو له مخې ژوند تېروئ. د دغه ډول شخص لپاره دا احساس ډېر زيات مهم دی.
- ★ خپلې لنډمهاله او منځمهاله موخې له خپل رئيس سره يادې کړئ تر څو د هغو د ترلاسي لپاره خپلواکي درکړي. تاسو تر دومداره نظارت لاندې کار نه شئ کولی.
- ★ د خپل کار او کور، دواړو لپاره وخت په وخت موخې وټاکئ. داسې به مو ژوند په يوه انډول برابر وي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

مالي حسابونه، د مياشتنۍ يا ورځپاڼې سمونگر، جاسوس، د ودانيو جوړوونکي قراردادي...

۸- مسؤليت (Responsibility)

ستاسو د «مسؤليت» تيم تاسو مجبوروي، چې د هر هغه څه رواني ملکيت په لاس کې واخلي، چې تاسو ورته ژمن ياستئ، او دا څه که کوچنی وي يا لوی. تاسو له احساساتي پلوه خپل ځان ور پورې تړلی احساسوئ، چې پای ته يې ورسوئ. په دې پورې ستاسو نوم او شهرت منحصر وي. که په کوم دليل هغه کار ونه شئ کولی، تاسو خودبخود داسې لارې چارې لټوئ، چې بل کس ته يې وسپارئ. بښنې ستاسو لپاره کفايت نه کوي. پلمې او دليلونه تراشل ستاسو لپاره اصلاً د منلو وړ نه وي. تاسې تر هغو پورې په ژوند کې سمه ساه نه اخلئ، تر څو مو چې هغه کار سرته نه وي رسولی. په سمه توگه د کارونو د سرته رسولو لپاره ستاسو دغه وجداني کيفيت، دغه ژوره وابستگي او ستاسو نه ښورېدونکي اخلاق په گډه تاسو ته دا شهرت در بښي، چې تاسو خورا زيات د باور وړ شخص ياستئ. کله چې خلکو ته نوي مسؤليتونه ور کول کېږي، نو هغوی لومړی ستاسو په لور در گوري، په دې چې هغوی پوهېږي، چې تاسو يې ارومرو پای ته رسوئ. کله چې خلکو تاسو ته مرستې ته راځي - او ډېر ژر به درته راشي - تاسو بايد انتخابي واوسئ. د رضاکاري لپاره ستاسو رضامندي او چمتوالي ممکن ځينې وختونه د دې سبب شي، چې دومره کارونو ته اوږې ورکړئ، چې په وس به مو پوره نه وي.

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

-زه داسې څوک يم، چې نور خلک د کارونو د ترسره کولو لپاره پرې باور کوي. -زه د ملکيت اخيستلو لپاره ازادي ته اړتيا لرم. -زه د نورو له درناوي سره مينه لرم. -زه له دې کرکه لرم، چې نور خلک خفه کړم يا مې نور خلک خفه کړي. -زه باورمنتيا او وفا وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې کار يا اداره غوره کړئ، چې هلته تاسو پخپله کار وکړئ او کوم چا ته ځواب وپوښکي ونه اوسئ. -که وي هم يو کس وي.
- ★ د کاري مرکې په جريان کې خپله دا وړتيا ياده کړئ، چې تاسو دا جرات لرئ، چې د يوې پروژې د ناکامي يا کاميابي مسؤليت په لويه سينه، له هر ډول بانو او پلمو پرته ومنئ.
- ★ رضاکار خدمتونه وکړئ او د سختو کارونو چيلنج ومنئ.
- ★ په شرکت کې داسې ملگري وټاکئ، چې د مسؤليت احساس ورسره وي.
- ★ خپل رئيس ته ووايئ، چې تاسو د يو چا له نظارت پرته ډېر ښه کار کولی شئ او تاسو پوښتنو گروپونو ته اړتيا نه لرئ.

★ ستاسو لپاره له کوم کار څخه معذرت غوښتل مشکل وي، نو ځکه د کارونو بوج درباندي زياتېدلې شي. نو، هر کار ته د اورې ورکولو په ځای په ښو اخلاقو سره «نه» ويل زده کړئ. «نه» ويل مشکل کار دی، خو تاسو ورته ډېره زياته اړتيا لرئ.

★ په داسې خلکو کې د تمرکز کمې وي، نو د کار په جريان کې په دې مهارت هم کار وکړئ. داسې به د بهتره نتايجو د ترلاسي جوگه شئ.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

قانوني مشاور، د کتابخانې مسؤل، پوليس افسر، ډايرکټر، ډاکټر...

۹- احيا کوونکی (Restorative)

ستاسو ستونزې او مسايل حلول خوښېږي. ځينې چې کله له يوې ماتې سره مخ شي، زړونه يې مات شي، خو تاسو له دې شي انرژي اخلي. تاسو د علايمو او ښو د تجزيې، د تېروتنو په ښو کولو او حل لارې د موندلو له چيلنج څخه خوند اخلي. ممکن ستاسو به عملي مسايل خوښېږي، يا نظري مسايل او يا هم شخصي- مسايل. ممکن تاسو به يو خاص ډول مسايل لټوئ، چې تاسې پخوا هم څو ځله ورسره مخ شوي ياستئ او تاسې باوري ياستئ، چې حل به يې کړئ. او يا ممکن هماغه مهال به ډېر تحريکېږئ، چې کله له مغلقو او ناشنا مسايلو سره مخ شئ. خو ستاسو دقيق لومړيتوب ستاسو د نورو تيمونو او تجربو له مخې معلومېږي. خو يو شی واضح دی، چې تاسو له دې خوند اخلي، چې مړو مسايلو ته ژوند ور وبښئ. د پټو فکتورونو تشخيص، له منځه وړل او يا يو شی خپل اصلي عظمت ته ستول يو ډېر عالي احساس دی. په درون کې تاسو پوهېږئ، چې ستاسو له لاسوهنې پرته - دغه ماشين، دغه تخنيک، دغه شخص، دغه شرکت - ممکن له کاره وغورځي. تاسو يې سموئ، په کار يې اچوئ، او کارايي پکې را ژوندۍ کوئ. که ستاسو له ليدلوري سره سم دغه لاسته راوړنه په الفاظو کې يادوو، نو ويلی شو، چې «هغه شی مو احيا کړی دی.»

د ځان په تړاو يې څرگندونې:

- زه د درد او له کاره د غورځېدو له نکاتو څخه نه وېرېږم. - زه داسې مسايلو ته اړتيا لرم، چې حل لاره غواړي. - زه له حل لارو موندلو سره مينه لرم. - زه له دې تصور نه کرکه لرم، چې که مسايل له پامه وغورځول شي، نو له مخې به لرې شي. - زه په لانجمنو حالاتو کې زړورتيا او نوښت وړاندې کوم.

دغه ډول شخص ته څو مشورې:

- ★ داسې مسلک غوره کړئ، چې د مسايلو د حل ښه ډېر فرصت په لاس درشي.
- ★ په يوه اداره کې د مشابه مسايلو د حل په وخت کې يو ډول عوامل په نظر کې ونيسئ. په دې سره مو دغه وړتيا وده کوي او د کار رفتار مو زياتېږي.

- ★ خلکو ته له دې خبرې ډډه مه کوئ، چې ستاسو د مسایلو حل ډېر زیات خوښېږي او هر وخت مرستې ته آماده یاستئ. دغه صفت مو د خلکو زړونو ته ور نږدې کولی شي.
- ★ د کتابونو په مطالعې او کورسونو او سیمینارونو کې په گډون سره خپل معلومات او مهارتونه زیات کړئ. داسې به مو دغه وړتیا هم وغوړېږي.
- ★ د رضاکار په توگه په یوه خیریه اداره کې خپل فارغ وختونه تېر کړئ، تر څو له دې وړتیا څخه مو اړمن خلک گټه واخلي. دا به ډېره لویه نېکي وي.
- ★ د نورو مسایل تل مه حل کوئ. لومړی پرېږدئ چې هغوی هڅه وکړي. داسې به هغوی هم د زدکړې او پرمختگ فرصت ومومي.

د دغه ډول شخص لپاره وړ مسلکونه:

طب، کمپیوټري پروگراملیکنه، د مشتری خدماتو مسؤل، روزونکی...

پای

تبوک، سعودي عربستان

د نومبر ۲۶مه، ۲۰۲۳ز کال

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**